

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยใช้รูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) เป็นการทำงานร่วมกันของครู และบุคลากรในโรงเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 วนรอบ โดยนำเสนอผลการดำเนินการวิจัยในแต่ละวงรอบ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษา สภาพและปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร
3. เพื่อติดตามผลการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยผู้วิจัยได้เสนอขั้นตอนตอนการวิจัย 4 ขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 การวางแผน (Planning)
 - 3.2 การปฏิบัติการ (Action)
 - 3.3 การสังเกตการณ์ (Observation)
 - 3.4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1

1. ศึกษา สภาพและปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ชั้นการวางแผน (Planning)

มีขั้นตอนและการดำเนินการ ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การประชุม และการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การประชุมเพื่อหาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยประชุมในวันที่ 23 มิถุนายน 2557 เวลา 14.00 น.-17.30 น. ในการประชุมมีผู้เข้าร่วมประชุมคือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร โรงเรียนบ้านเหล่าหมี มีการประชุมเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน ตามกรอบงานการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 108-110) ในการประชุมได้สรุปผลการประชุมพบสภาพและปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ในปีที่ผ่านมา มีจำนวน 6 งานที่เห็นสมควรได้รับการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ในปีการศึกษา 2557 โดยมีสรุปผลการประชุมเกี่ยวกับ 6 งานดังนี้

1.1.1 งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน ได้ข้อสรุปว่าไม่มีการกำหนดเวลาการให้บริการ มีแผนการบริการที่ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดการสับสนในการรับบริการ ปัญหาที่พบคือมีการเปลี่ยนแปลงคนรับผิดชอบบ่อยทำให้ชุมชนไม่สะดวกในการรับบริการ และความไม่พร้อมของอุปกรณ์ เช่น ชำรุด เสียหายขาดงบประมาณในการซ่อมแซมอุปกรณ์รวมถึงเรื่องของการจัดเก็บไม่สะดวกในการให้บริการ

1.1.2 งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน ได้ข้อสรุปว่าการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึงและกระทำในเวลากระชั้นชิด การให้ความร่วมมือของผู้ปกครองบางกลุ่มยังไม่เห็นความสำคัญของการให้ความร่วมมือ เช่น เรื่องการดูแลพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียน ผู้ปกครองมองว่าเป็นงานที่ครูและโรงเรียนต้องเป็นผู้ดำเนินการเพียงฝ่ายเดียว ขาดการตระหนักร่วมกัน

1.1.3 การเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม ได้ข้อสรุปว่าในส่วนของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ทุกครั้งที่เชิญเข้าร่วมการประชุม แต่ในส่วนของ การเชิญประชุมผู้ปกครองนักเรียน หนังสือเชิญผู้ปกครองมาประชุมปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครองติดภารกิจหลัก และฝากให้ญาติ พี่น้องมาประชุมแทน การสื่อสารจึงไม่ครบถ้วนทำให้การสร้างความร่วมมือ ในด้านการพัฒนานักเรียนจึงได้ผลยังไม่เป็นที่พอใจ

1.1.4 งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน ได้ข้อสรุปว่ามีการมอบหมายการดำเนินงานและปฏิบัติงานอยู่ในระดับหนึ่ง แต่ปัญหาที่พบคือเมื่อออกไปเยี่ยมจะไม่พบผู้ปกครองที่เป็นพ่อแม่ ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลพื้นฐาน ได้ตามสภาพจริงการแลกเปลี่ยนข้อมูลของครูและผู้ปกครองจึงไม่ครบถ้วน

1.1.5 กิจกรรมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ได้ข้อสรุปว่าขาดแผนการดำเนินงานที่เอื้อให้เกิดความสัมพันธ์กับชุมชน ขาดการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดกิจกรรมร่วมกัน และในการร่วมกิจกรรมครูมีภาระกิจการจัดกิจกรรมการสอน ต้องมีคำสั่งการเข้าร่วมกิจกรรมเพราะส่วนใหญ่ผู้จัดการเรียนการสอนแบบประจำชั้นขาดผู้ดูแลในช่วงที่เข้าร่วมกิจกรรม จึงทำให้การเข้าร่วมไม่สม่ำเสมอ

1.1.6 งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาได้ข้อสรุปว่า การประชาสัมพันธ์ไม่เป็นระบบขาดความต่อเนื่อง และปัญหาของเครื่องมือสื่อสารต่างๆ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านเอกสาร แผ่นพับบางครั้งไม่ถึงมือผู้รับอย่างแท้จริง ทำให้การสื่อสารไม่ตรงตามเป้าหมาย

สรุปโดยภาพรวมในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร มีดังนี้

1. ขาดแผนการให้บริการ การมอบหมายการให้บริการและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน
2. บุคลากรมีการปฏิบัติงานแต่ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และคิดว่าการบริการชุมชนคือหน้าที่ของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบ
3. การบริการอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ไม่พร้อมต่อการบริการ

4. ในการออกเยี่ยมบ้านได้รับการต้อนรับจากผู้ปกครองบางคนเป็นอย่างดีแต่อีกส่วนหนึ่งนั้นผู้ปกครองไม่อยู่เนื่องจากติดภารกิจการประกอบอาชีพ จึงทำให้การเก็บข้อมูล พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลนักเรียนตามสภาพจริงไม่ได้

5. ผู้ปกครองบางคนที่ไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมได้ จะฝากญาติที่ใกล้ชิดเข้าร่วมประชุมแทน จึงขาดการสื่อสารกันโดยตรงระหว่างครู และผู้ปกครอง

6. การประชาสัมพันธ์มีการปฏิบัติแต่ไม่ต่อเนื่องระยะเวลา และขาดการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

7. ขาดการการนิเทศติดตามผล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นมติที่ประชุมจึงมีข้อตกลงที่จะดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานประถมศึกษา มุกดาหาร

1.2 การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน และตัวแทนองค์กรต่างๆ ในชุมชน ซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร โดยใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ได้ผลการสัมภาษณ์ดังนี้

1.2.1 สภาพและปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล สรุปภาพรวมดังนี้ ด้านสภาพ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานแต่ขาดการวางแผนปฏิบัติงานการสร้างสัมพันธ์กับชุมชน การแต่งตั้งคณะกรรมการมอบหมายการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชนในการให้ และการรับบริการกับชุมชน ในกิจกรรมของชุมชน บุคลากรมีการปฏิบัติงานแต่ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันแต่ไม่ต่อเนื่อง ด้านปัญหา ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ความไม่พร้อมของวัสดุอุปกรณ์ที่จะให้บริการแก่ชุมชน ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการให้บริการชุมชน และชุมชนยังไม่เข้าใจในการให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาด้าน

ต่างๆ ของนักเรียนร่วมกัน ขาดการประชาสัมพันธ์ และขาดารนิเทศติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเรื่องการแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน ส่วนมากจะมอบให้เป็นหน้าที่ของครูที่รับผิดชอบ ดังคำสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล แยกเป็นงานดังนี้

1.2.1.1 งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการ

ชุมชน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลพบว่า ของโรงเรียน มีการกำหนดนโยบาย แต่ขาดการสำรวจความต้องการของชุมชนในการรับบริการ ในการกำหนดแผนการปฏิบัติงานในการบริการชุมชนด้านต่างๆ เช่น ข้อมูลข่าวสาร วิชาการ การส่งเสริมอาชีพและการให้คำแนะนำในด้านต่างๆ กับชุมชน ในการบริการ อาคารสถานที่ที่มีปัญหาในด้านของความไม่พร้อมของอุปกรณ์ในการบริการ ปัญหาการจัดเก็บ และไม่มีบันทึกการบริการที่เป็นระบบ ดังคำให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...การให้บริการหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนเป็นงานที่ครูควรให้ความสำคัญมากเพราะให้บริการกับการร่วมกิจกรรมเป็นการได้ใกล้ชิดเข้าถึงผู้ปกครอง และรู้จักชุมชน ทำให้มีความเข้าใจกัน เกิดการแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารความคิดเห็นต่างๆ ในระหว่างการร่วมกิจกรรม รวมถึงข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน และสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรกับชุมชนได้ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการศึกษาในการพัฒนาโรงเรียนกับชุมชนไปพร้อมกัน เพื่อผลในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนต่อไป...”

(อนันต์ ปรีปุระณะ, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...โรงเรียนเราเป็นโรงเรียนตีประจำตำบล การบริการ อาคารสถานที่ในการจัดงานต่างๆ ของชุมชนโรงเรียนก็ให้ความร่วมมือเสมอมา แต่ปัญหาก็มีในเรื่อง ของความไม่พร้อมของอุปกรณ์ และบางครั้งผู้ปกครองหรือชุมชน ยังมีความไม่เข้าใจต่อการบริการบางครั้งใช้ไม่ระมัดระวังเกิดการชำรุดเสียหาย โรงเรียนขาดงบประมาณในการซ่อมแซม บางครั้งการบริการไม่ทั่วถึง เกิดการเข้าใจผิดต่อการให้บริการ...”

(ชัยวัฒน์ ชาเสน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน วัด โรงเรียน และชุมชน ทั้งสาม

ฝ่ายต้องให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยสร้างความศรัทธา และความเชื่อมั่นอีกวิธีหนึ่งที่จะให้ หรือรับการช่วยเหลือของโรงเรียนในทุกๆ ด้านส่วนการให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชนครูและบุคลากรทุกท่านควรเข้าร่วมอย่างจริงจังแต่ปัญหาที่พบคือครูติดคาบสอนไม่มีคนสอนแทน...”

(ปรมาพร กุชโร, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...การมอบหมายงานบางครั้งไม่มีคำสั่งเพราะเป็นงานด่วนจึงทำให้เกิดปัญหาต่อการเรียนการสอนเพราะครูทุกคนมีงานหลักคืองานสอนจึงทำให้การเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบถ้วนเท่าที่ควร...”

(จิรวรรณ กำลิ่งเลิศ, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...การเข้าร่วมงานในชุมชนเช่น งานบุญ งานแต่งงาน หรือ งานฌาปนกิจศพ ครูในโรงเรียนส่วนใหญ่จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งเพราะเด็กนักเรียนที่เราสอนอาศัยอยู่ในชุมชนแต่ก็มีปัญหาบ้างในวันหยุดเพราะบ้านอยู่ไกลจากโรงเรียน ...”

(รุ่งฤดี อัจฉิชัย, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน แต่ไม่ได้กำหนดแผนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนในการให้มูลข่าวสาร การส่งเสริมวิชาการ การส่งเสริมอาชีพและการให้คำแนะนำในด้านต่างๆ กับชุมชนเพราะชุมชนยังขาดผู้นำด้านวิชาการจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากทางโรงเรียนในการเป็นที่ปรึกษางาน...”

(ประภาส ชาเสน , สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...จากการร่วมงานของโรงเรียนกับชุมชน เช่น งานประเพณีต่างๆ บางครั้งชุมชนขาดพิธีกร ขาดโต๊ะ เก้าอี้ ผ้าประดับต่างๆ โรงเรียนก็ต้องให้บริการแต่จะพบปัญหาบ้าง ความไม่พร้อม หรือเกิดการชำรุด และสูญหายค่อนข้างติดตามลำบากในการรับและส่ง และอยากให้มีห้องสำหรับเก็บอุปกรณ์จะได้สะดวกในการยืมและส่งคืน...”

(มงคล พรหมเสนา, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

1.2.1.2 งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลพบว่า ปัญหาความไม่เข้าใจในการแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่เหมาะสมการ

“...ปัจจุบันนักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมือนเดิม เนื่องจากความก้าวหน้าของสื่อต่างๆ ที่ทันสมัย ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาทางแก้ปัญหาาร่วมกัน เห็นควรมีการพัฒนาการความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงในทุกๆ ด้านได้...”

(ยุพิน ศรีอาด, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...โรงเรียน บ้าน วัด และชุมชนเป็นของคู่กันต้องช่วยเหลือกันเคยไปขอความช่วยเหลือจากโรงเรียนก็ได้รับความช่วยเหลือเสมอมา และเมื่อโรงเรียนขอความร่วมมือมากี่ร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเสมอไม่เคยขาดบางครั้งติดงานก็ไม่เข้าร่วม...”

(หยาดพิรุณ ซาเสน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...การขอความร่วมมือในการเป็นวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชนที่เคยได้รับความร่วมมือการทำอาหารคาวหวานพื้นบ้าน ได้รับความร่วมมืออย่างดี แต่มีผู้ปกครองบางท่านขาดความมั่นใจไม่กล้ามาเป็นวิทยากรสอนควรมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันบ่อยอย่างสม่ำเสมอ...”

(รัชนีวรรณ ซาเสน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...การขอความร่วมมือในการมาร่วมแก้ปัญหาพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนผู้ปกครองบางกลุ่มจะมอบให้เป็นหน้าที่ของครูประจำชั้น และโรงเรียนทำให้การแก้ปัญหาไม่ได้ผลบางครั้งเชิญมาร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาแต่ไม่ได้รับความร่วมมือ ...”

(สมเกียรติ ศรีอาด, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

1.2.1.3 การเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมา

ประชุม

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลพบว่าโรงเรียนไม่มีแผนการเชิญประชุมที่ชัดเจน ผู้ปกครองบางคนที่ไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมได้ จะฝากญาติที่ใกล้ชิดเข้าร่วมประชุมแทน จึงขาดการสื่อสารกันโดยตรงระหว่างครูและผู้ปกครอง

“...โรงเรียนยังไม่มีแผนการประชุมและแผนจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่จะให้ความรู้โดยการชี้แจงในที่ประชุมที่จัดขึ้นในแต่ละครั้งเพราะคณะกรรมการมีจำนวนน้อยจึงใช้การชี้แจงในที่ประชุมตามที่เชิญมาจึงไม่เคยมีการอบรมพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา...”

(ชัยวัฒน์ ชาเสน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...เมื่อการประชุมงานหรือมีหนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม จะเข้าร่วมทุกครั้งในการเข้าร่วมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาบางงานก็เข้าใจและกล้าแสดงความคิดเห็นแต่บางเรื่องที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจจะไม่แสดงความคิดเห็น ...”

(สุริเม โปธิไทร, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...ชุมชนเขตบริการของโรงเรียนส่วนใหญ่จะมีอาชีพการเกษตร และรับจ้างรายวัน ดังนั้นการขอความร่วมมือเราจะต้องวางแผนไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานของผู้ปกครอง เพราะนั่นคือการขาดรายได้ ...”

(จุฑามาศ บุริมะเว, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...การรวมกิจกรรมของโรงเรียนส่วนใหญ่จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งไม่เคยขาดเพราะคิดว่าโรงเรียนกับชุมชนแยกจากกันไม่ได้ แต่บางครั้งก็ติดงานอาชีพหลักที่ทำและผู้ปกครองบางคนคิดว่างานโรงเรียนควรให้โรงเรียนเป็นผู้ทำ...”

(จันดี คนยืน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...โรงเรียนและชุมชนต้องมีการสร้างความสัมพันธ์ให้คุ้นเคยกัน ปัญหาที่พบในการเข้าร่วมกิจกรรมผู้ปกครอง ชุมชน คือความคิดเห็นไม่ตรงกัน การสื่อสารไม่ตรงกัน ในเรื่องพฤติกรรมของนักเรียน การเชิญมาประชุม บางครั้งไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรและคิดว่าเป็นหน้าที่ของครูมอบให้ครูจัดการเลย...”

(รุ่งฤดี อัจฉิชัย, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...การรวมกิจกรรมของโรงเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองบางส่วน จะไม่เห็นความสำคัญไม่เข้าร่วมกิจกรรมและชอบฝากกันมา การสื่อสารอาจไม่ตรงกัน การแก้ปัญหาบางอย่างจึงไม่สำเร็จ โดยเฉพาะปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่นในวัยเรียน ที่ต้องอาศัยความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายจึงจะแก้ปัญหาได้...”

(ประภาส ชาเสน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

1.2.1.4 งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลพบว่าในการออกเยี่ยมบ้าน

ได้รับการต้อนรับจากผู้ปกครองบางคนเป็นอย่างดีแต่อีกส่วนหนึ่งนั้นผู้ปกครองไม่อยู่เนื่องจากติดภารกิจการประกอบอาชีพ จึงทำให้การเก็บข้อมูล พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลนักเรียนตามสภาพจริงไม่ได้

“...ผู้ปกครองอย่างพวกเราหาเข้ากินค้ำยังต้องการความช่วยเหลือในเรื่องการเรียนและเรื่องต่างๆ ทุกด้าน พวกเราต้องการให้ครูในโรงเรียนดูแลบุตรหลานเพราะงานต้องออกไปทำนอกพื้นที่กว่าจะเข้าบ้านก็มีค้ำ ยังต้องขอค้ำขึ้นนะจากทางโรงเรียนอยู่เสมอ บางครั้งก็เกรงใจ การมาเยี่ยมบ้านทำให้ค้ำเคยกันมากขึ้น...”

(ยอด ชาเสน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...เด็กให้ความสำคัญกับครูมากกว่าผู้ปกครอง ถ้าคุณครูมาเยี่ยมบ้านจะช่วยให้ลูกขยันในการทำการบ้านและอ่านหนังสือ เมื่อรู้ว่าครูจะมาเยี่ยมบ้านบุตรจะช่วยกันเตรียมความสะอาดบ้าน จัดเก็บบ้านเป็นอย่างดี อยากให้มาบ่อยๆ บ้านจะได้เป็นระเบียบและสะอาด...”

(บัญญัติ สกุลไทย, สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2557)

1.2.1.5 กิจกรรมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและ

หน่วยงานอื่นจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลพบว่า

“...การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันของหน่วยงานในชุมชนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน องค์การบริหารส่วนตำบล ตำรวจ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้ใหญ่บ้าน และองค์กรต่างๆ ในชุมชนมาประชุมวางแผนร่วมกัน จะทำให้คนรู้จักกัน มีการประสานงานร่วมกัน สร้างความร่วมมือกันในการทำงานซึ่งกว่าการทำงานจะสำเร็จต้องใช้เวลาประชุมและประสานความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องหลายครั้ง...”

(ปราโมท ศรีมุกดา, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนเสมอ เพราะเป็นการเข้าถึงผู้ปกครอง ชุมชน ทำให้มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความคิดเห็นต่างๆ สร้างความตระหนักในระหว่างการทำงานร่วม

กิจกรรม และสร้างบรรยากาศการร่วมมืออย่างมีไมตรีกับชุมชนได้ ส่งผลต่อการมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพื่อผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชุมชนต่อไป...”

(อนันต์ ปรีปุระณะ, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...ผมเข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดทุกครั้ง บางกิจกรรมชาวบ้าน ก็ต้องอาศัยครูที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงาน หรือเป็นที่ปรึกษา คอยให้คำแนะนำ แต่ครูก็จะติดการสอนไม่มีคนดูแลเด็กนักเรียนแทน ถ้าคุณครูเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับชุมชน ชุมชนจะตั้งใจมากและมั่นใจในการทำงานมากขึ้น อยากให้โรงเรียนให้ความร่วมมือสม่ำเสมอและมีการสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี อยากให้ชุมชนเราเป็นชุมชนที่เป็นแบบอย่างของการสร้างความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนต่อไป...”

(บุญเรือง ชาเสน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...การจัดงานของชุมชนเรายังต้องการอาศัยความร่วมมือจากคณะครูเข้ามาช่วยในเรื่องของพิธีกร ขึ้นตอน วิธีการต่างๆ บางครั้งความไม่คุ้นเคย เกรงใจก็ไม่กล้าไปขอความร่วมมือและกลัวจะไม่ได้รับความร่วมมือ...”

(พาศิ ชาเสน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...ถ้ามีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมจะพยายามเข้าร่วมทุกครั้งแม้จะติดงาน จะเข้าร่วมด้วยตนเองจะไม่ฝากเพื่อนหรือให้ใครมาแทน...”

(คำดี ใจตรง, สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2557)

“...การติดต่อประสานงานกับชุมชนและองค์กรหน่วยงานอื่นจะช่วยเหลือตามโอกาส ไม่มีการวางแผนการสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจึงทำให้บางครั้งติดงานอื่นไม่สามารถจัดกิจกรรมร่วมกันได้ และครูก็มีภาระงานมากจนบางครั้งต้องงดการเข้าร่วม...”

(มนทิพา ชาเสน, 18 พฤษภาคม 2557)

“...ในการจัดงานต่างๆ ของชุมชนอยากให้โรงเรียนละนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งเพราะงานที่ต้องจัดเตรียมร่วมกันต้องอาศัยความสามารถเฉพาะทางในการดำเนินการเช่น การแสดง งานการจัดตกแต่งประดับฟ้า งานพิธีกรต่างๆ...”

(สัมพันธ์ ชาเสน, 18 พฤษภาคม 2557)

1.2.1.6 งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลพบปัญหาการสื่อสารไม่ตรงกันและการต่อเนื่องในประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ แก่ชุมชน

“...ปัญหาที่เกิดขึ้นคือผู้ปกครองนักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ ของผู้เรียนตรงตามสภาพจริง เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียน และมีผู้ปกครองบางคนที่ไม่ให้ความร่วมมือ หรือให้ความร่วมมือน้อย และเข้าใจว่าการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียนนั้นเป็นหน้าที่ของครูประจำชั้นหรือครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเท่านั้น ทำให้การสื่อสารไม่ตรงกัน และเกิดการไม่เข้าใจกัน...”

(ปรมาพร กุชโร, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนยังไม่ได้เท่าที่ควร เพราะบางครั้งการสื่อสารข้อมูลไม่ตรงกันของโรงเรียนกับชุมชนปัญหาการจัดทำเอกสารการเผยแพร่ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพราะความไม่พร้อมในการดำเนินการ ขาดการชี้แจงงานก่อนล่วงหน้า ก่อให้เกิดปัญหาและไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร...”

(สมเกียรติ ศรีอาด, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...การประชาสัมพันธ์การให้ข้อมูลต่างๆ แก่ชุมชนนั้นจะเป็นการให้ข้อมูลไม่สม่ำเสมอขาดความต่อเนื่องและขาดการกำหนดแผนการประชาสัมพันธ์โรงเรียนต่อชุมชนทำให้การเผยแพร่ข้อมูลไม่ต่อเนื่อง ...”

(ธรรมพร ศรีมุกดา, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ โดยจะแจ้งการประชาสัมพันธ์แต่เฉพาะในรายที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแต่กลุ่มที่ไม่ใช่ผู้ปกครองที่ไม่ได้มาร่วมกิจกรรมจะไม่ได้รับรู้ข้อมูลน่าจะมีการจัดป้ายประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนให้ทราบโดยทั่วกัน ...”

(อุเทน ชาเสน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...ในเรื่องของการให้ความรู้กับชุมชนวิธีที่ประหยัดที่สุดคือการให้ความรู้ผ่านการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบหลากหลายและต่อเนื่องจะทำให้ชุมชนทุกคนได้รับรู้ข้อมูลอย่างทั่วถึงกัน โดยเฉพาะการให้ความรู้ด้านสุขภาพซึ่งมีประโยชน์ต่อชุมชนมาก ...”

(กาจผล ผิวงาม, สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2557

สรุปได้ว่า การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี สภาพและปัญหาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ สรุปลงได้ว่ามีการปฏิบัติ มีการ ให้บริการแต่ขาดระบบของการบริการต่อชุมชน ขาดการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง บุคลากรของโรงเรียนมีงานสอนเป็นหลักจึงให้บริการไม่เต็มที่ วัสดุอุปกรณ์ไม่พร้อมที่ จะให้บริการแก่ชุมชน ขาดขาดงบประมาณในการสนับสนุนการบริการชุมชน การขอ ความร่วมมือจากชุมชนบางกลุ่มยังไม่เห็นความสำคัญต่อการร่วมกิจกรรมกับบุตร หลานของตนเอง โดยเฉพาะในเรื่องการแก้ปัญหาพฤติกรรมส่วนมากจะมอบให้เป็น หน้าที่ของครูที่รับผิดชอบ โรงเรียนเข้าร่วมงานชุมชนบ้าง แต่ครูไม่สะดวกในการเข้าร่วม กิจกรรมกับชุมชน ครูติดงานหลักคือการจัดการเรียนการสอน และขาดการมอบหมาย งานหรือคำสั่งในการปฏิบัติงานการประชาสัมพันธ์ที่เป็นสื่อกลางโรงเรียนกับชุมชน

1.2.3 การกำหนดแนวทางในการพัฒนา ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ นำเสนอผลการวิเคราะห์เอกสาร จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ให้ที่ประชุมทราบเมื่อ วันที่ 17 มิถุนายน 2558 เวลา 14.30 – 17.30 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านเหล่าหมี เพื่อ ชี้แจงสภาพ ปัญหาและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์ กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี คณะครูในที่ประชุมร่วมกันเสนอและสรุปแนวทาง โดย การพัฒนาบุคลากร 3 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำโครงการและแนวทางการพัฒนาการ ดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน กิจกรรมที่ 2 การศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่างที่เป็น ต้นแบบและ ได้รับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทาน อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา กิจกรรมที่ 3 กำหนดแนวทางและดำเนินการพัฒนาการ ดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ตามงานที่กำหนดร่วมกัน และ การนิเทศ ติดตามผล การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน จะมีการปฏิบัติควบคุมไปทุกกิจกรรม เพื่อชี้แนะแนวทางโดยผู้บริหาร เพื่อให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนด้วย อย่าง ต่อเนื่องเพื่อจะได้ข้อมูลพื้นฐานตาม สภาพความเป็นจริงของผู้เรียน ความคาดหวังของ ชุมชน และให้ความร่วมมือช่วยเหลือในทุกๆ ด้านแก่ชุมชน ชุมชนรับรู้ ข้อมูลพื้นฐาน ของโรงเรียน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ในการเป็นผู้ให้ และผู้รับร่วมกัน ครู

ผู้ปกครอง ชุมชน เสนอให้มีการประชุมร่วมกัน กำหนดแนวทางในการพึ่งพาอาศัยกันในการให้บริการ ของทั้งสองฝ่ายอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จากการประชุมครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวแทนผู้ปกครอง ได้ข้อสรุปร่วมกันว่า ควรจัดให้มีการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี โดยได้มีมติกำหนดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดังต่อไปนี้ 1)งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน 2)งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน 3)งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม 4)งานการออกเยี่ยมผู้ปกครองและผู้เรียน 5) งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น 6) งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ดังผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ครูซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ดังต่อไปนี้

“...ในการบริหารการศึกษา ชุมชนมีส่วนสำคัญมากในการพัฒนาการศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นการเข้าถึงผู้ปกครองและรู้จักชุมชน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความคิดเห็นต่างๆ รวมถึงข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน และสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรกับชุมชนได้ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนกับชุมชนไปพร้อมกัน และยังเป็นการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าร่วมกัน จึงเห็นควรมีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน...”

(อนันต์ ปรีบูรณ์, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...เห็นควรให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงหลากหลายรูปแบบ และอยากให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเห็นความสำคัญของชุมชน มีการมอบความรับผิดชอบในการเข้าร่วมกิจกรรม...”

(ชัยวัฒน์ ชาเสน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...ควรมีการออกคำสั่งในการเข้าร่วมกิจกรรมเพราะการจัดกิจกรรมบางครั้งจะตรงกับกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาต่างของผู้เรียน...”

(จิรวรรณ กำลังเลิศ, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโรงเรียนได้รับความร่วมมืออย่างมากเพราะถ้า บ้าน ชุมชน และโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันความร่วมมือต่างๆ ก็จะตามมาเอง ไม่ว่าโรงเรียนจะขอความร่วมมือในด้านใด...”

(มณฑิพา ซาเสน, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...ควรมีการจัดประชุมร่วมกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์และการเข้าใจที่ดีต่อกัน หรืออาจจะมีการไปทัศนศึกษาโรงเรียนที่มีการสร้างความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่บริหารจัดการได้จนประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาบูรณาการใช้เพื่อการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน...”

(จุฑามาศ ปุรัมพะเว, สัมภาษณ์, 17 พฤษภาคม 2557)

“...ควรมีการสร้างความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องเพราะโรงเรียนกับชุมชนเป็นของคู่กันบางเรื่องโรงเรียนต้องอาศัยชุมชน และชุมชนก็ขาดบางอย่างที่โรงเรียนจะช่วยเหลือได้ส่วนปัญหาที่พบเราก็มาวางแผนกำหนดแนวปฏิบัติที่จะทำให้ปัญหาลดน้อยลง...”

(บุญเรือง ซาเสน, สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2557)

“...เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัด ได้พูดคุย พบปะ ทักทาย เข้าใจกัน สื่อสารกันโดยตรงจะได้ข้อมูลที่เป็นจริงและชัดเจน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ ทำให้คุ้นเคยกันมากขึ้น...”

(เยื่อน ซาเสน, สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2557)

“...ผู้ปกครองอย่างพวกเราหาเข้ากินค่าไม่มีเงินเดือน ยังต้องการความช่วยเหลือในเรื่องการเรียนของบุตรหลานและเรื่องต่างๆ ทุกด้าน พวกเราต้องการ ข้อมูลจากทางโรงเรียนอยู่เสมอ บางครั้งก็เกรงใจถ้ามีการร่วมกิจกรรมกันบ่อย หรือมีการออกมาเยี่ยมบ้านทุกภาคเรียนก็จะเป็นการสร้าง ความคุ้นเคยต่อกันและพร้อมให้ความร่วมมือ...”

(สุนีย์ เชื้อสุวรรณ, สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2557)

“...ควรมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพราะในการจัดการเรียนการสอนปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน จะต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายการสื่อสารที่ตรงกัน มีความเข้าใจกัน จะทำให้ปัญหาต่างๆ แก้ไขได้ทันท่วงที จะส่งผลต่อคุณภาพของชุมชนในการแก้ปัญหาได้...”

(ญาณพิทักษ์ จันทพันธ์, สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2557)

1.3 การประชุมนำเสนอหลักการ และวางแผนกำหนดกิจกรรม

ในการพัฒนามีการดำเนินการประชุมระหว่างผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย จำนวน 18 คน ในวันที่ 24 มิถุนายน 2557 เวลา 14.00-16.30 น. ณ ห้อง

ประชุม โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ซึ่งที่ประชุมได้วางแผนพัฒนาบุคลากร โดยการศึกษา
 ดูงานที่โรงเรียนบ้านนาแก ในวันที่ 25 กรกฎาคม 2557 เพื่อศึกษาแนวทาง การ
 พัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โดยการสังเกต และสัมภาษณ์ผู้มีส่วน
 เกี่ยวข้องกับการพัฒนา งานความสัมพันธ์กับชุมชน และได้วางแผนในการจัดการ
 ประชุมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 30 มิถุนายน 2557 เพื่อให้ทราบถึงแนวทาง หลักการ
 ในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน หลักการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนและการสร้าง
 ความร่วมมือ โดยคณะครูได้กำหนดกิจกรรม หลังจากนั้นได้ร่วมกันสรุปกิจกรรมเพื่อ
 การพัฒนาร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนและชุมชน สร้างความสัมพันธ์ โดยมีข้อสรุป
 ร่วมกันในการกำหนดกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
 เลือกกิจกรรม 6 กิจกรรมจากข้อข่ายทั้ง 10 งาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน, 2552 หน้า 108-110) ซึ่งในที่ประชุมได้ข้อสรุปกิจกรรมและเรียงลำดับ 6
 งานในการพัฒนางานดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ดังนี้ 1)งานสถานศึกษาให้
 ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน 2)งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน 3)งาน
 บริการอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแก่ประชาชนในชุมชน 4)งานออกเยี่ยมผู้ปกครอง
 และผู้เรียนตามบ้าน 5)งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน 6)งานประชาสัมพันธ์
 สถานศึกษา ดังผลการอภิปรายความคิดเห็นในการประชุมจากผู้ร่วมประชุมทั้งฝ่าย
 บริหารและครูผู้สอนในการประชุม โดยมีรายการการประชุมรายละเอียดดังต่อไปนี้

“...สิ่งที่ต้องดำเนินการในการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์กับ
 ชุมชน เป็นโครงการที่ดีควรมีการจัดวางตัวบุคคลรับผิดชอบงาน และควรมีการพัฒนา
 บุคลากรในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การเป็นผู้ให้บริการที่ดี ในทุกด้าน และเป็น
 ที่ปรึกษาที่ดี มีจิตอาสา เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับที่ดี แก้ปัญหาได้อย่างรอบด้าน ความ
 ร่วมมือของทุกฝ่ายมีความสำคัญต่อการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นอย่างยิ่ง ครูทุก
 คนต้องเข้าใจและยอมรับการปฏิบัติงานของโรงเรียนร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนา
 โรงเรียนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยครูต้องฝึกการเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับร่วมกัน...”

(อนันต์ ปริบูรณ์, อภิปราย, 28 มิถุนายน 2557)

“...โดยปกติคนเราจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เมื่อเขาได้รับ
 โอกาสการเป็นผู้รับก่อน โรงเรียนจึงควรเริ่มการพัฒนาการดำเนินงานการสร้าง
 ความสัมพันธ์กับชุมชนก่อน แล้วโรงเรียนก็จะได้รับความร่วมมือจากชุมชนเอง...”

(มณฑิพา ชาเสน, อภิปราย, 28 มิถุนายน 2557)

“...เคยเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน หลายครั้งทุกครั้งต้องพบปะ และมีการพูดคุยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน บางครั้งไม่มั่นใจในการเป็นผู้ให้คำปรึกษา อย่างรอบด้านถ้ามีการประชุมอบรมการสร้างความสัมพันธ์ในการเป็นผู้ให้ความรู้ และที่ปรึกษาที่ดีน่าจะเพิ่มความมั่นใจในการให้คำแนะนำที่ถูกต้องได้...”

(มัลจนา สุวรรณเสมา, อภิปราย, 28 มิถุนายน 2557)

“... ควรมีการมอบหมายงานอย่างเป็นระบบ และมีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อนำหลักการมาปรับใช้ในสถานศึกษาและชุมชนของเราต่อไป...”

(จุฑามาศ ปุริมกะเว, อภิปราย, 28 มิถุนายน 2557)

“...โรงเรียนเราไม่เคยมีใครดำเนินการนิเทศเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานการดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน...”

(ธรรมพร ศรีมุกดา, อภิปราย, 28 มิถุนายน 2557)

“...โรงเรียนเราไม่เคยมีการนิเทศเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานการดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน...”

(ยุพิน ศรีอาด, อภิปราย, 28 มิถุนายน 2557)

“...โรงเรียนเราเป็นโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงมีความจำเป็นมากที่จะต้องอาศัยวิทยากรจากชุมชนที่มีประสบการณ์ และขอความร่วมมือในการเตรียมพื้นที่เพื่อการเกษตรและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ...”

(นิรพร ศรีจันทร์, อภิปราย, 28 มิถุนายน 2557)

1.4 การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เสนอแนวคิดและหลักการโดยผู้บริหารโรงเรียนบ้านเหล่าหมี และผู้วิจัย เพื่อร่วมวางแผนในการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหารร่วมกัน รับทราบในหลักการ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในวันพุธ ที่ 25 มิถุนายน 2557 เวลา 09.00-11.30 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านเหล่าหมี ซึ่งมีผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้วิจัยได้นำผลของการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการ และแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน

ผลการประชุมได้มีมติเห็นชอบในสภาพและปัญหาที่เสนอ จะดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนสรุปร่วมกัน พร้อมให้ความร่วมมือและร่วมเป็นคณะกรรมการในการประสานงานโรงเรียนกับชุมชน

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน

โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์
ชั้นการปฏิบัติการ (Action)

2.1 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และความเข้าใจแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ให้กับครูและบุคลากรของ โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ รายนามเรียงดังต่อไปนี้

2.1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้จัดทำโครงการ การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1.1.1 เขียนโครงการ และเสนอขออนุมัติโครงการการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ตามลำดับขั้น

2.1.1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน

2.1.1.3 ประสานงานกับวิทยากร บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง

2.1.1.4 ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการตาม

กำหนดการ การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ โดยใช้งบประมาณจากเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เวลาในการประชุมเชิงปฏิบัติการ 2 วัน ในวันที่ 29 มิถุนายน 2557 ถึง 30 มิถุนายน 2557 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านเหล่าหมี มีผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย จำนวน 18 คน ตัวแทนชุมชน 4 คน และวิทยากรให้ความรู้ คือ 1) นางสุภาภรณ์ กัลยารัตน์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญด้านการสร้างความสัมพันธ์และชุมชน ในภาค

เข้าให้ความรู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ บทบาทและหน้าที่ของครูและบุคลากร ต่อโรงเรียนกับชุมชน การสร้างความความสัมพันธ์กับชุมชน ภาคบ่ายให้ความรู้เกี่ยวกับ แนวทางการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และให้ผู้เข้าร่วมประชุมแบ่งกลุ่มเป็นระดับชั้น ก่อนประถมศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษาเสนอแนวทางในการ พัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการประชุมได้ ชักถามปัญหาข้อสงสัย ชักถาม อภิปราย ร่วมกันสรุปแนวทางการดำเนินงาน และปิด การประชุมเชิงปฏิบัติการ ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงกำหนดการ การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชน ของโรงเรียนบ้านเหล่าหมี

วัน/เดือน/ปี	เวลา	กิจกรรมการดำเนินการ
29 มิถุนายน 2557	07.30 – 08.30 น.	- ลงทะเบียน
	08.30 – 09.00 น.	- พิธีเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการ ประธานในพิธี นายปราโมทย์ ศรีมุขดา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าหมี
29 มิถุนายน 2557	09.00 – 10.30 น.	- หลักการพัฒนาการดำเนินงาน ความสัมพันธ์ กับชุมชน (นางสุภาภรณ์ กัลยารัตน์)
	10.30 – 10.50 น.	- พักรับประทานอาหารว่าง
	10.50 – 12.00 น.	หลักการสร้างความสัมพันธ์ และการมี ส่วนร่วม ในการพัฒนา (นางสุภาภรณ์ กัลยารัตน์)
	12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 – 14.30 น.	การเขียนแผนพัฒนาการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชน (นางสุภาภรณ์ กัลยารัตน์)

ตาราง 4 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	กิจกรรมการดำเนินการ
	14.30 – 14.50 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
	14.50 – 16.30 น.	ผู้ร่วมวิจัยร่วมกำหนดกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน (นางสุภาภรณ์ กัลยารัตน์)
30 มิถุนายน 2557	08.30 – 10.30 น.	ผู้ร่วมวิจัยร่วมกันเขียนแผนพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน (นางสุภาภรณ์ กัลยารัตน์)
	10.30 – 10.50 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
	10.50 – 12.00 น.	หลักการการนิเทศติดตามผล (นางสุภาภรณ์ กัลยารัตน์)
	12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
	13.00 – 15.30 น.	การรายงานผลการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน (นางสุภาภรณ์ กัลยารัตน์)
	15.30 – 16.30 น.	ซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น พิธีปิด และมอบเกียรติบัตร

การพัฒนาบุคลากรเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้งบประมาณจากเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เวลาในการอบรม 2 วัน คือ ระหว่างวันที่ 29 – 30 มิถุนายน 2557 ณ โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ประชานเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ คือ นายปราโมทย์ ศรีมุกดา นายกองดีการ บริหารส่วนตำบลเหล่าหมี มีผู้ที่เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ จำนวน 22 คน โดย ประกอบด้วย ผู้วิจัย 1 คน ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 17 คน ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษา จำนวน 1 คน ผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ตัวแทนองค์กร ในชุมชน จำนวน 2 คน และวิทยากรให้ความรู้ตลอดการอบรม คือ นางสุภาภรณ์ กัลยารัตน์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษวิทยา
 มุกดาหาร ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาการดำเนินงาน
 ความสัมพันธ์กับชุมชน และ นายอนันต์ ปริบูรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าหมี
 ผู้นิเทศการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้

1) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการวันที่ 1 คือ วันที่ 29 มิถุนายน
 2557 เริ่มตั้งแต่เวลา 07.30 น. ถึงเวลา 16.30 น. ภาคเช้าและบ่าย วิทยากรให้ความรู้
 เกี่ยวกับ หลักการสร้างความสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วม การเขียนแผนพัฒนาการ
 ดำเนินงาน กำหนดกิจกรรมการพัฒนา และเขียนแผนพัฒนาการดำเนินงาน
 ความสัมพันธ์กับชุมชนและเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ซักถามปัญหาข้อสงสัย

2) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการวันที่ 2 คือวันที่ 30 มิถุนายน
 2557 เริ่มตั้งแต่เวลา 08.30 น. ถึงเวลา 16.30 น. ภาคเช้า การเขียนแผนพัฒนาการ
 ดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน หลักการการนิเทศติดตามผล การรายงานผล และ
 ซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น พิธีมอบเกียรติบัตรและปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงาน
 ความสัมพันธ์กับชุมชน ทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการ
 ดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน สามารถกำหนดกิจกรรมและเขียนโครงการ
 แผนพัฒนาการดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ของการประชุมเชิงปฏิบัติการ
 ความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

“...ผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความตั้งใจดีมาก
 สามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อการอบรมได้เป็นอย่างดี เข้าใจเกี่ยวกับแนวทางใน
 การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน...”

(นายอนันต์ ปริบูรณ์. สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2557)

“...ผู้ปกครองที่เข้ารับการอบรมมีความสนใจดีเข้าใจ
 เกี่ยวกับแนวทางการในการร่วมกิจกรรมพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชน...”

(นายบุญเรือง ซาเสน, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2557)

“...คณะผู้เข้ารับการประชุมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
 การ กำหนดกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นอย่างดี และ
 สามารถเขียนโครงการได้ครบถ้วน เข้าร่วมประชุมอย่างเต็มเวลาและให้ความร่วมมือทุก
 กิจกรรม...”

(นางสุภาภรณ์ กัลยารัตน์, สัมภาษณ์, 30 มิถุนายน 2557)

จากผลการสังเกตและสัมภาษณ์ และข้อมูลจากการประเมินผลการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนของผู้ร่วมวิจัย หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้ผลดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการประเมินการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ของผู้ร่วมวิจัย โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

รายการ	ค่าสถิติ (N=18)		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	
1. การประชาสัมพันธ์โครงการเป็นไปอย่างทั่วถึง ทันเวลา	4.91	0.29	มากที่สุด
	4.95	0.21	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของสถานที่จัดการประชุมเชิง ปฏิบัติการ	4.91	0.29	มากที่สุด
	4.77	0.57	มากที่สุด
3. ความเหมาะสมของอุปกรณ์/เทคโนโลยีต่างๆ	4.86	0.35	มากที่สุด
4. ความเหมาะสมในการจัดลำดับขั้นตอนของ วิทยากร	4.82	0.40	มากที่สุด
	4.82	0.50	มากที่สุด
5. ความเหมาะสมของระยะเวลากับเนื้อหาการ ประชุม	4.86	0.35	มากที่สุด
	4.86	0.21	มากที่สุด
6. ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตรการประชุม	4.68	0.43	มากที่สุด
7. วิทยากรตอบข้อซักถามและแนะนำได้ตรงประเด็น	4.91	0.29	มากที่สุด
8. ผู้เข้ารับการประชุมมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.95	0.21	มากที่สุด
9. ความเหมาะสมในการจัดอาหารและอาหารว่าง			
10. ความรู้ความเข้าใจก่อนการเข้ารับการประชุม			
11. ความรู้ความเข้าใจหลังการเข้ารับการประชุม			
12. ความรู้ที่ได้รับหลังการประชุมสามารถนำไป ประยุกต์ได้			
รวม	4.87	0.08	มากที่สุด

จากตาราง 5 ผลการประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ ของผู้ร่วมวิจัย โรงเรียนบ้านเหล่าหมี พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้ร่วมวิจัยมีผลการประเมินสูงสุด ได้แก่ ความเหมาะสมของสถานที่จัดการอบรม ผู้เข้ารับการประชุมมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการนำความรู้ที่ได้รับจากการประชุมไปประยุกต์ใช้ ($\bar{x} = 4.95$) ระดับรองลงมา ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โครงการเป็นไปอย่างทั่วถึงทันเวลาความเหมาะสมของสถานที่จัดการประชุม และความรู้ความเข้าใจหลังการเข้ารับการประชุม ($\bar{x} = 4.91$) ส่วนระดับผลการประเมินน้อยที่สุด ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจก่อนการเข้ารับการประชุม ($\bar{x} = 4.68$) สรุปว่า ผู้ร่วมวิจัยมีระดับผลการประเมินผลต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

2.1.2 การศึกษาดูงาน

การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ ดำเนินการโดย ประสานกับ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแก เพื่อขอความอนุเคราะห์ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนครเขต 1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านนาแก ได้ให้ความอนุเคราะห์ ด้วยดีโดยจัดให้ศึกษาดูงาน ในวันที่ 25 กรกฎาคม 2557 ตั้งแต่เวลา 09.00 น.- 16.00 น. จากการศึกษาดูงาน พบว่า โรงเรียนบ้านนาแก มีแผนงาน การดำเนินงาน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สามารถนำไปเป็นแบบอย่างและปรับใช้ให้เหมาะสมกับ โรงเรียน ดังนี้

2.1.2.1 ในขั้นเตรียมการ คือการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างความตระหนัก และวิธีการที่โรงเรียนและชุมชนจะทำร่วมกัน

2.1.2.2 ขั้นดำเนินการ คือการทำกิจกรรมร่วมกัน มีการ กำหนดกิจกรรม ผู้รับผิดชอบ งบประมาณ ระยะเวลา การประเมินผล

2.1.2.3 ขั้นสรุปผล คือการการรายงานผลการศึกษาดูงานที่ โรงเรียนต้นแบบได้จัดกิจกรรมให้โรงเรียนทราบแนวทางการพัฒนาที่ประสบผลสำเร็จ ได้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างไรบ้าง ในการศึกษาดูงาน โรงเรียน บ้านนาแก จากการศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านนาแก ผลสัมฤทธิ์ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐาน โรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนบ้านนาแก ตั้งอยู่ที่หมู่ 4 ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้น

อนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปี พ.ศ. 2557 มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 91 คน ครูประจำการ จำนวน 4 คน ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน โดยมี ดร.กฤษทรัพย์ ดอกคำ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชน จากโรงเรียนบ้านนาแกที่ไดศึกษาดูงาน ดังนี้

“...โรงเรียนมุ่งมั่นพัฒนาตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา

วัตถุประสงค์และอัตลักษณ์ของโรงเรียน หลักในการพัฒนาของโรงเรียน คือ หลักนาแก โมเดล วงจรพัฒนาที่ใช้ PDCA จนได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย งานและความดี สมศักดิ์ศรี รางวัลพระราชทานที่มีรูปแบบการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม การมีส่วนร่วม ความสัมพันธ์กับชุมชน การให้บริการ ชุมชน พร้อมทั้งปรับปรุง/พัฒนาให้มี ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดยการประเมินผลโดยวงจร PDCA และโดย นำโครงการบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในทุกปีการศึกษาอย่างต่อเนื่องและในปีการศึกษานี้ได้เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 3 ขวบเพื่อสร้างความร่วมมือ กับผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนรู้อารมณ์ร่วมกัน โดยยึดหลักการเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับไป ร่วมกัน บางครั้งโรงเรียนต้องอาศัยชุมชน และโรงเรียนมีบุคลากรก็ให้บริการด้าน วิชาการแก่ชุมชนไม่ว่าจะบริการด้านสื่อเทคโนโลยี การให้สถานที่ในการจัดงานต่างๆ เช่นจัดตลาดนัดในโรงเรียน ...”

(ดร.กฤษทรัพย์ ดอกคำ, สัมภาษณ์, 25 กรกฎาคม 2557)

“...คุณภาพโรงเรียนจะดีขึ้น ทั้งด้านการเรียนและ พฤติกรรมต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคมร่วมรับผิดชอบ มีความมั่นใจในการ พัฒนาทุกด้านร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน โรงเรียนจะเข้าร่วมทุกกิจกรรมที่ ชุมชนจัดทั้งที่เชิญและไม่เชิญเราก็จะเข้าร่วมเสมอ...”

(นางวลัยลักษณ์ โจมไตร, สัมภาษณ์, 25 กรกฎาคม 2557)

“...โรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน ตาม อัตลักษณ์ของโรงเรียน การมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบ ความสำนึกในความ เป็นไทย รักษ์ท้องถิ่น และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย กิจกรรมต่างๆ เช่น การแต่งกายพื้นเมือง กิจกรรมการออม กิจกรรมปลูกหม่อน นาข้าว ปลูกผัก เลี้ยงปลา เลี้ยงกบกิจกรรมรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมค่ายมิตรไมตรี จากที่สู่นอง กิจกรรมส้วมสุขสันต์ ซึ่งวิธีการพัฒนา ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและ ชุมชน จะต้องมีการจัดโครงการ/กิจกรรมที่หลากหลายและประเมินผลเพื่อการพัฒนา

กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง...”

(นางสุกัลยา ไตรธิเลน, สัมภาษณ์, 25 กรกฎาคม 2557)

“...เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและชุมชนตลอด ให้การสนับสนุนทุกกิจกรรม และเป็นผู้ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน ผู้ปกครองและชุมชนของเขาให้ความร่วมมือที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ ...”

(นายทองทิว คำชมพู, สัมภาษณ์, 25 กรกฎาคม 2557)

“...โรงเรียนได้เชิญให้ชุมชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเน้นให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำ และ รู้สึกภูมิใจที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงวัยได้ทำประโยชน์แก่บุตรหลาน ตามความสามารถ ...”

(นางรสนา ปัญญาประชุม, สัมภาษณ์, 25 กรกฎาคม 2557)

“...เป็นโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็กที่มีข้อจำกัดหลายอย่างการ นำหลักการที่ดีมาบริหาร อย่างมีระบบและต่อเนื่องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนโดยอาศัยการบริหารอย่างมีระบบชัดเจน มีการส่งเสริมกิจกรรมสร้างความร่วมมือจากชุมชนในทุกด้านอย่างต่อเนื่องโดยเน้นความพอเพียง และยึดตามบริบทของชุมชน สังเกตชุมชนให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมให้ความสำคัญกับทุกกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเสมอ จากการสอบถามตัวแทนชุมชน ผู้ปกครองให้ความร่วมมือดีและเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับในการพัฒนาการศึกษา ส่งผลให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพจนประสบผลสำเร็จอย่างน่าชื่นชม...”

(นายอนันต์ ปรีบูรณ์, สัมภาษณ์, 25 กรกฎาคม 2557)

“...มองภาพรวมแล้วถือว่ามีความประทับใจมาก การมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนของเขาให้ความร่วมมือที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพอย่างจริงใจ...”

(นางธรรมพร ศรีมุขดา, สัมภาษณ์, 25 กรกฎาคม 2557)

“...ผู้ปกครองและชุมชนเห็นความสำคัญของความร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนมีคุณภาพและความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ...”

(นายสมเกียรติ ศรีอาด, สัมภาษณ์, 25 กรกฎาคม 2557)

“...ชื่นชมโรงเรียนนี้ถึงแม้จะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ใกล้เขตเมืองแต่ปริมาณของนักเรียนไม่ลดลงเลยมีแต่จะเพิ่มตามข้อมูลที่น่าเสนอสามารถ เปิดอนุบาล 3 ขวบ ได้คุณภาพของการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนมีอย่างต่อเนื่องและจริงจัง...”

(นางนิรพร ศรีจันทร์, สัมภาษณ์, 25 กรกฎาคม 2557)

ในส่วนของการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านนาแกได้ดำเนินการในงานต่างๆ ดังนี้

1. งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชนที่ได้จากการศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านนาแกมีดังนี้
 - 1.1 การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนและครอบครัวในภาวะต่างๆ การให้ทุนการศึกษา การดูแลเมื่อเจ็บป่วย และอื่นๆ
 - 1.2 การให้คำแนะนำหรือข้อปรึกษาในการจัดกิจกรรมชุมชน ทุกครั้งที่ชุมชนจัดกิจกรรมจะเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
 - 1.3 การให้บริการประชาชนยืมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อทำประโยชน์เกี่ยวกับชุมชน
 - 1.4 งานบริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแก่ประชาชนในชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ชุมชนเลี้ยงสัตว์ในบริเวณสนามโรงเรียน
 - 1.5 การให้ประชาชนทั่วไปใช้สถานที่พักผ่อนและการออกกำลังกาย มีการบริการสนามกีฬาเพื่อสุขภาพ
 - 1.6 การบริการประชาชนยืมหนังสือจากห้องสมุดและสืบค้นข้อมูลต่างทางอินเทอร์เน็ต
 - 1.7 การให้บริการแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาค้นคว้าทางวิชาการแก่ชุมชน อย่างต่อเนื่อง
 - 1.8 การให้บริการการฝึกอบรมทางวิชาการ และอาชีพเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.9 การประสานงานกับหน่วยงานด้านการบริการสุขภาพให้กับนักเรียน อย่างต่อเนื่อง

- 1.10 การนำนักเรียนและครูร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน
ในภาวะต่างๆ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
2. งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน ที่ได้จากการศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านนาแก
- 2.1 การขอความร่วมมือในการเป็นคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาสถานศึกษามีการกำหนด เป้าหมาย จุดเน้น การพัฒนา และ เป็นเจ้าภาพร่วมต้อนรับคณะที่มาศึกษาดูงานของสถานศึกษา และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง
- 2.2 การให้ชุมชนเสนอแนะแนวทางเพื่อการสนับสนุนและพัฒนาโรงเรียน
- 2.3 การประสานความร่วมมือในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีความจำเป็นในด้านต่างๆ โดยมีการแต่งตั้งครู และเครือข่ายผู้ปกครองร่วมกัน
- 2.4 การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญของโรงเรียนงานกิจกรรมต่างๆ วันไหว้ครู กิจกรรมวันแม่ และกิจกรรมวันเด็กได้มีการเชิญผู้ปกครองร่วมกิจกรรมเทฟวันเด็ก (เลือกจากอาวุโสผู้หญิง) และขวัญใจวัยเด็ก (เลือกจากอาวุโสผู้ชาย)
- 2.5 การเชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานวิชาการต่างๆ ด้านอาชีพ เศรษฐกิจพอเพียง เช่น จักสาน เกษตร การเลี้ยงสัตว์ นาข้าว ปลูกหม่อน เป็นต้น
- 2.6 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เช่น ผ้าป่า ข้าวเปลือกต่อเนื่องทุกปี
- 2.7 การขอความร่วมมือในการปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 2.8 การขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น เช่น อบจ.และ อบต.สนับสนุนอาหารกลางวัน และทุนการศึกษา และได้รับสนับสนุนห้องคอมพิวเตอร์จากมูลนิธิกองทุนการศึกษาเพื่อการพัฒนา (EDF.)
3. งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุมที่ได้จากการศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านนาแก มีดังนี้

3.1 การเชิญคณะกรรมการสถานศึกษามาประชุมภาค
เรียนละ 2 ครั้ง

3.2 การเชิญผู้ปกครองมาประชุม ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3.3 การเชิญผู้ปกครองมาประชุมในวันปฐมนิเทศและ
วันจบการศึกษา

3.4 การจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครอง/ สมาคมศิษย์
เก่า มีการจัดตั้งมาอย่างต่อเนื่อง

3.5 การเชิญผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานองค์กร
ต่างๆ มาเยี่ยมชมโรงเรียนมีการเชิญผู้ปกครองมาร่วมต้อนรับคณะศึกษาดูงานอย่าง
ต่อเนื่องและเชิญมาร่วมฉลองโล่รางวัลโรงเรียนพระราชทานระดับประถมศึกษาขนาด
เล็ก และเยี่ยมชมผลงานนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

4. งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน ที่ได้
จากการศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านนาแก มีดังนี้

4.1 การออกเยี่ยมผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน
ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

4.2 การรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมให้
ผู้ปกครองทราบ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

4.3 การออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนเมื่อเจ็บป่วย
มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบเมื่อมีความจำเป็นไม่ได้ระบุแต่มีแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

4.4 การจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนให้
สะอาดเรียบร้อย จัดกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน ภาคเรียนละ 2 ครั้ง

4.5 การออกไปช่วยงานส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นและ
อื่นๆ งานบุญ งานบวช งานบุญประเพณีต่างๆ เข้าร่วมทุกครั้ง โดยการเข้าร่วมทั้งหมด
และส่งตัวแทนเข้าร่วมกิจกรรม

5. งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ที่ได้
จากการศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านนาแก มีดังนี้

5.1 โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

5.2 การดำเนินงานจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในด้านงาน
ประเพณี ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอทั้งที่เชิญและไม่ได้เชิญก็เข้าร่วมทุกครั้ง

5.3 การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่นตามโอกาสที่เหมาะสม

5.4 การให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชนมีการสร้างข้อตกลงในการเข้าร่วมกิจกรรมต้องเข้าร่วมสม่ำเสมอ

5.5 การมีส่วนร่วมของโรงเรียนในการป้องกันปัญหาต่างๆ ในชุมชนมีบุคลากรเป็นคณะกรรมการร่วมกับชุมชนในกิจกรรมที่ชุมชนจัดเสมอ

5.6 การจัดกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน เช่น การจัดนิทรรศการ งานประเพณี การส่งเสริมการนุ่งผ้าไทยและกีฬาเพื่อสุขภาพ

6. งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านนาแก ที่ได้จากการศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านนาแก มีดังนี้

6.1 มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียน การเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน และรณรงค์โรคติดต่อและอื่นๆ ให้กับชุมชน จัดให้มีการออกรายการเสียงตามสายแก่ชุมชน เดือนละ 1 ครั้ง

6.2 การจัดทำเอกสารสื่อต่างๆ เผยแพร่ความรู้แก่ชุมชนมีศูนย์บริการข่าวสาร ข้อมูลแก่แก่ชุมชน มีอาคารแสดงผลงานนักเรียนครูและโรงเรียนไว้บริการ มีบริการห้องสมุดพร้อมใช้ มีการจัดนิทรรศการภายในอาคารเตรียมพร้อมศึกษาตามโอกาสที่เหมาะสม

6.3 โรงเรียนรายงานผลงานนักเรียนที่ได้รับรางวัลให้ชุมชนทราบในกิจกรรมวันสำคัญเช่น วันแม่ วันปัจฉิมนิเทศ และ เมื่อสิ้นปีการศึกษา

6.4 การประสานงานกับชุมชน และหน่วยงาน มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมในการประสานงานโรงเรียนกับชุมชนและองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นอกจากการศึกษาเอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยยังได้ประเมินผลการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ของผู้ร่วมวิจัย หลังจากการศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านนาแก ได้นำผลมาเสนอในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 การประเมินผลการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบของผู้ร่วมวิจัย

รายการ	ค่าสถิติ (N=18)		แปลความ
	\bar{x}	S.D.	
1. การประชาสัมพันธ์โครงการเป็นไปอย่างทั่วถึง ทันเวลา	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของโรงเรียนซึ่งเป็นสถานที่ศึกษา ดูงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. บรรยากาศการมีส่วนร่วมกับชุมชน	4.91	0.29	มากที่สุด
4. ความเหมาะสมพาหนะที่ใช้ในการศึกษาดูงาน	4.86	0.35	มากที่สุด
5. การต้อนรับของทางโรงเรียนต้นแบบที่ศึกษาดูงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การบรรยายหรือการให้ข้อมูลได้ชัดเจน น่าสนใจ	4.86	0.35	มากที่สุด
7. บุคลากรเปิดโอกาสให้ผู้ศึกษาดูงานได้ซักถาม	4.95	0.21	มากที่สุด
8. สื่ออุปกรณ์ที่เจ้าหน้าที่ใช้ประกอบการบรรยาย มีความเหมาะสม	4.91	0.29	มากที่สุด
9. ตัวอย่างเอกสารที่ได้รับจากโรงเรียน ต้นแบบ	4.91	0.29	มากที่สุด
10. ช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาดูงานมีความเหมาะสม	4.86	0.35	มากที่สุด
11. ท่านได้รับความสะดวกในการติดต่อสอบถาม ข้อมูล	4.91	0.29	มากที่สุด
12. ท่านได้รับประโยชน์จากการศึกษาดูงานในครั้งนี้	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.93	0.07	มากที่สุด

จากตาราง 6 ผลการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบของผู้ร่วมวิจัย พบว่า การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ที่ผู้ร่วมวิจัยมีผลการประเมินสูงสุด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โครงการเป็นไปอย่างทั่วถึงทันเวลา ความเหมาะสมของโรงเรียนซึ่งเป็นสถานที่ศึกษาดูงาน การต้อนรับของทางโรงเรียนต้นแบบที่ศึกษาดูงาน และการได้รับประโยชน์จากการศึกษาดูงานในครั้งนี้ ($\bar{x} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ บุคลากรเปิดโอกาสให้ผู้ศึกษาดูงานได้ซักถาม ($\bar{x} = 4.95$) ส่วนข้ออื่นๆ มีผลการประเมิน

อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

สรุปได้ว่า โรงเรียนบ้านนาแก ซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบที่มีการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายหลักของโรงเรียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม และการมีความรับผิดชอบร่วมกัน โดยมีการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนดังนี้คือ งานการให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม งานการออกเยี่ยมผู้ปกครองและผู้เรียนตามบ้าน งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น และงานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา โดยเฉลี่ยจะมีการจัดกิจกรรมไม่น้อยกว่า ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และมีการส่งเสริมความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาไทยและภูมิใจในความเป็นไทย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาและชุมชน บนพื้นฐานความพอเพียง ร่วมกันดูแล และบำรุงรักษาทั้งภายใน ภายนอกสถานศึกษา ร่วมกับสถานศึกษาวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ได้รับโล่รางวัลโรงเรียนพระราชทานระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก 3 ครั้ง 2546, 2550, 2554 ต่อเนื่อง และได้รับรางวัลโล่ทองคำ โรงเรียนพระราชทาน ในปี 2557 ผ่านการประเมิน สมศ. รอบสอง ผลการผ่านการประเมินอยู่ในระดับดีมาก และจากการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบทำให้คณะครูซึ่งเป็นผู้ร่วมวิสัยของโรงเรียนบ้านเหล่าหมี มีแนวทางที่เป็นต้นแบบในพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนเพิ่มขึ้น

2.1.3 การนิเทศติดตามผล เป็นการนิเทศติดตามแบบให้คำชี้แนะ เพื่อเพิ่มศักยภาพ ในระหว่างการดำเนินการนิเทศระหว่างวันที่ 7 กรกฎาคม 2557 ถึงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2558 และทำการประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิสัยทุกคน เพื่อให้ข้อเสนอแนะ และซักถามปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนิเทศ ซึ่งดำเนินการในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2557 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านเหล่าหมี ซึ่งการนิเทศดังกล่าวใช้การนิเทศแบบ ให้คำชี้แนะ ผู้ร่วมวิสัยให้สามารถจัดกิจกรรม การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยมีการวางแผนที่จะนิเทศการจัดกิจกรรม มีขั้นตอนหลักสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน ตามแนวทางของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2553 : 2-10) ประกอบด้วย 1) การเตรียมการก่อนการให้คำชี้แนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้ครูสามารถพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและ

ต่อเนื่องในสภาวะแวดล้อมต่างๆ และสามารถแก้ไขปัญหาคอขวด โดยทางโรงเรียนได้มอบหมายให้ผู้อำนวยการโรงเรียน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้นิเทศ การจัดกิจกรรมพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน 2) การดำเนินการให้คำชี้แนะเป็นขั้นตอน ที่ผู้นิเทศช่วยให้ครูนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการศึกษาคูงาน และการอบรมเชิงปฏิบัติการไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามศักยภาพหรือความสามารถของครูแต่ละคนทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด เช่น การสังเกตการจัดกิจกรรม พิจารณาผลของพฤติกรรมนักเรียนร่วมกับครูซึ่งเป็นการพัฒนาในบริบทการทำงานในสถานศึกษา และ 3) การสรุปผลการนิเทศ เพื่อให้ได้หลักการสำคัญมาปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไป มีการวางแผนที่จะกลับมานิเทศซ้ำอีก ดังตาราง 7

ตาราง 7 แผนการดำเนินงานและปฏิทินการนิเทศติดตามผลการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี

วัน เดือน ปี	การดำเนิน/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้นิเทศ
19 มิ.ย. 2557	แต่งตั้งคำสั่งมอบหมายงาน รับผิดชอบในการดำเนินการนิเทศ	นายอนันต์ ปรีบูรณ์ นางวิภา คนหาญ
7 ก.ค. 2557 – 27 ก.พ. 2558	1. งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน	นางปรมาพร กุชโร นายรบชัย ชัยนนท์
	2. งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน	นายชัยวัฒน์ ชาเสน นางมณฑิพา ชาเสน
	3. งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม	นางวิภา คนหาญ นางรุ่งฤดี อัจฉริยะ
	4. งานการออกเยี่ยมผู้ปกครองและผู้เรียนตามบ้าน	นางยุพิน ศรีอาด นางครองทรัพย์ สิงห์คำ
	5. งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น	นางธรรมพร ศรีมุกดา นางจุฑามาศ ปุริมกะเว

ตาราง 7 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	การดำเนิน/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้นิเทศ
	6. งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา	นางจิรวรรณ กำลั้งเลิศ
25 ก.ย. 2557	การนิเทศภายใน วงรอบที่ 1	นายอนันต์ ปริบูรณ์
10 ก.พ. 2558	การนิเทศภายใน วงรอบที่ 2	นายอนันต์ ปริบูรณ์
27 กุมภาพันธ์ 2558	ประชุมวิเคราะห์ วิจัยกรณีให้ข้อเสนอแนะ ชักถาม ปัญหาที่เกิดจากการนิเทศ	ผู้นิเทศ ผู้วิจัย/ผู้ร่วมวิจัย

2.2 การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ ในด้านการเตรียมความพร้อมโรงเรียนได้จัดทำโครงสร้างบริหารงานเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนกำหนดนโยบาย และแผนงานโครงการร่วมกัน การแต่งตั้งคำสั่งในการมอบหมายงานให้ผู้ร่วมวิจัยรับผิดชอบ เพื่อให้การพัฒนาดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงาน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ตารางที่ 8 จำนวน 6 งาน ดังนี้

2.2.1 งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน ซึ่งได้กำหนดการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในด้านต่างๆ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน และครอบครัวในภาวะต่างๆ โรงเรียนและชุมชนได้ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีฐานะยากจนราย เด็กชายเป็นหนึ่ง ซาเสน โดยการช่วยบริจาคงบประมาณในการก่อสร้างบ้านให้แล้วเสร็จ

2) การให้คำแนะนำหรือข้อปรึกษาในการจัดกิจกรรมชุมชน ได้แต่งตั้งให้ครูราย นางปรมาพร กุชโร เป็นที่ปรึกษาในการร่วมกิจกรรมชุมชนในงานต่าง ๆ มีบันทึกการให้บริการ 4 ครั้ง

3) การให้บริการประชาชนเยี่ยมวัดอุปกณ์ต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อทำประโยชน์เกี่ยวกับชุมชน จากบันทึกการบริการมีการให้บริการในภาคเรียนที่ 1 ทั้งหมด จำนวน 9 ครั้ง เป็นการบริการ โต๊ะเก้าอี้ เครื่องเสียง ถ้วยชาม ผ้าประดับต่าง รวมถึงการนำครูและนักเรียนเป็นผู้บริการในงานบุญประจำปี งานวันเด็กกร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล งานแต่งงาน ที่ชุมชนขอความร่วมมือ

- 4) งานบริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแก่ประชาชนให้กิจกรรมต่างๆ มีการให้บริการ 3 ครั้ง งานแต่งงาน 2 ครั้ง งานบริการแก่บริษัทโตโยต้า ในการประชาสัมพันธ์การขายรถยนต์
- 5) การให้ประชาชนทั่วไปใช้สถานที่พักผ่อนและการออกกำลังกายในการให้สถานที่ในการเล่นกีฬา ให้บริการช่วงเวลา เช้าเวลา 06.00-07.00 น. ช่วงเย็น เวลา 16.00-17.30 น. และช่วงวันเสาร์อาทิตย์
- 6) การบริการประชาชนยืมหนังสือจากห้องสมุดและสืบค้นข้อมูล, มีบริการตลอดสัปดาห์ช่วงเวลา 14.0-16.30 น..00
- 7) การให้บริการแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาค้นคว้าทางวิชาการแก่ชุมชนมีบริการทุกวันทำการโดยมีบริการที่ห้องสมุดโรงเรียน
- 8) การให้บริการการฝึกอบรมทางวิชาการ และอาชีพ มีการบริการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 15 คนในด้านอาชีพที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง
- 9) การประสานงานกับหน่วยงานด้านการบริการสุขภาพให้กับนักเรียนมีผลการดำเนินงานในการประสานเรื่องอุบัติเหตุ การเจ็บป่วย จำนวน 6 ครั้ง การขอรับบริการสนับสนุนเวชภัณฑ์ยา จำนวน 2 ครั้ง การเสริมภูมิคุ้มกัน 2 ครั้ง ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 และประถมศึกษาปีที่ 6
- 10) การนำนักเรียนและครูร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชนในภาวะต่างๆ จำนวน 4 ครั้ง รวมนางานบุญ 2 ครั้ง งานศพ 1 ครั้ง งานวันเด็ก
- 11) การให้หน่วยงานอื่นใช้สถานที่ในการบริการชุมชนให้หน่วยงานบริษัทโตโยต้า ประชาสัมพันธ์การสินค้า

2.2.2 งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน ซึ่งได้

กำหนดการการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) การขอความร่วมมือในการเป็นคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา ได้รับความร่วมมือครบทุกตำแหน่งตามระเบียบการแต่งตั้ง
- 2) การให้ชุมชนเสนอแนะแนวทางเพื่อการสนับสนุนและพัฒนาโรงเรียนมีการประชุมจำนวน 2 ครั้งต่อภาคเรียน

- 3) การประสานความร่วมมือในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการออกติดตามนักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม จำนวน 3 ครั้ง และการประสานงานทุนการศึกษา จำนวน 2 ครั้ง
 - 4) การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญของโรงเรียน ได้มีการเชิญเข้าร่วมกิจกรรม วันแม่แห่งชาติ วันทำบุญตักบาตรที่โรงเรียน และวันพัฒนาโรงเรียนสร้างสนามเด็กเล่น BBL
 - 5) การเชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานวิชาการ การสอนศาสนาในโรงเรียน จำนวน 3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ด้านการประดิษฐ์กระดาษจากยางรถยนต์ งานจักสาน และงานอาชีพเกษตรต่างๆ
 - 6) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีการขอความร่วมมือในการบริจาคข้าวของผู้ปกครองของนักเรียนทุกคน เดือนละ 2 กิโลกรัมเพื่อใช้สนับสนุนอาหารกลางวันของนักเรียน
 - 7) การขอความร่วมมือในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จำนวน 2 ครั้ง
 - 8) การขอรับความสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น การขอความร่วมมือในการบริการน้ำประปันท่างงานกีฬาภายในและการขอบริจาคดินเพื่อปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์โรงเรียน และท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายปราโมทย์ ศรีมุกดา พร้อมครอบครัวบริจาคทรายเพื่อจัดทำสนาม BBL และการขอบริจาคยางรถยนต์ในการจัดทำสนาม BBL จากผู้ปกครองนักเรียนทุกชั้นเรียน
- 2.2.3 งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม ซึ่งได้กำหนดการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในด้านต่างๆ ดังนี้
- 1) การเชิญคณะกรรมการสถานศึกษามาประชุม จำนวน 2 ครั้งต่อภาคเรียน
 - 2) การเชิญผู้ปกครองมาประชุม ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
 - 3) การเชิญผู้ปกครองมาประชุมในวันปฐมนิเทศและวันจบการศึกษา จำนวน 1 ครั้ง
 - 4) การจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครอง/ สมาคมศิษย์เก่า มีคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองระดับชั้นเรียน ชั้นเรียนละ 5 คนจำนวน 11 ชั้นเรียนรวมทั้งสิ้น 55 คน

5) การเชิญผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานองค์กรต่างๆ มาเยี่ยมชมโรงเรียน มีการเชิญจำนวน 2 ครั้ง ในงานวันต่อต้านยาเสพติดและวันแม่แห่งชาติ

2.2.4 งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน ได้กำหนดการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) การออกเยี่ยมผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 2) การรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมให้ผู้ปกครองทราบ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 3) การออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนเมื่อเจ็บป่วย มีบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรม จำนวน 4 ครั้ง ในกรณีป่วย และอุบัติเหตุ
- 4) การจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนให้สะอาดเรียบร้อย มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา 2 ครั้ง และวันรณรงค์โรคไข้เลือดออกในชุมชน บ้าน วัด และโรงเรียน
- 5) การออกไปช่วยงานส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นและอื่นๆ ร่วมกิจกรรมงานบุญประจำปี งานวันเข้าพรรษา งานวันมอบวุฒิบัตรนักเรียน

2.2.5 งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ได้กำหนดการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ ในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชน ในการประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ครั้งต่อสัปดาห์ และงานอื่นๆ ตามโอกาสที่จำเป็น
- 2) การดำเนินงานจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในด้านการประเพณีต่างๆ ร่วมกิจกรรมงานบุญ งานตักบาตรวันสำคัญต่าง ๆ จำนวน 4 ครั้ง
- 3) การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่นตามโอกาสที่เหมาะสม จำนวน 4 ครั้ง
- 4) การให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน การเชิญเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาภายใน และกีฬาสัมพันธ์กับชุมชน
- 5) การมีส่วนร่วมของโรงเรียนในการป้องกันปัญหาต่างๆ ในชุมชน การแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท การป้องกันความปลอดภัยจากการขโมยสิ่งของโรงเรียนและชุมชน

6) การจัดกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน เช่น การจัดนิทรรศการ งานประเพณีทำบุญตักบาตร การส่งเสริม การใช้ผ้าไทย

7) การต้อนรับผู้ปกครองที่เข้ามาสู่สถานศึกษาด้วยด้วย หลักการบริการ มีการแต่งตั้ง นางสาวภคมน บุทธิจักร และนักเรียนแกนนำจำนวน 15 การให้บริการ

8) การจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลาง ในการประชุมระหว่าง ประชาชนกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน ได้มีการจัดการประชุมร่วมระหว่างโรงเรียน ผู้นำชุมชน องค์กรปกครอง และผู้นำศาสนา จำนวน 1 ครั้ง ในการแก้ปัญหาชุมชน

2.2.6 งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ได้กำหนดการ พัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในด้านต่างๆ ดังนี้

1) การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียน ภาคเรียนละ 2 ครั้ง เวลา 17.30 -18.00 น. โดยมีนักเรียน และครูร่วมกิจกรรมตาม การมอบหมาย

2) การเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน โดยจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 3 ครั้ง เวลา 17.30 -18.00 น. โดยมีนักเรียน และครูร่วม กิจกรรมตามการมอบหมาย

3) โรงเรียนจัดให้มีการออกรายการเสียงตามสายแก่ชุมชน สัปดาห์ละ 3 ครั้ง เวลา 17.30 -18.00 น. โดยมีนักเรียน และครูร่วมกิจกรรมตามการ มอบหมาย

4) การจัดทำเอกสารสื่อต่างๆ เผยแพร่ความรู้แก่ชุมชน จำนวน 2 ครั้งต่อภาคเรียน

5) โรงเรียนจัดศูนย์บริการข่าวสาร ข้อมูลแก่แก่ชุมชน มีการ จัดการบริการที่ฝ่ายงานบริหารทั้งไป ให้บริการตลอดวันทำการ

6) การประชาสัมพันธ์รณรงค์โรคติดต่อและอื่นๆ จำนวน 2 ครั้งต่อภาคเรียน

7) การจัดนิทรรศการภายใน และภายนอกโรงเรียนตาม โอกาสที่เหมาะสม จำนวน 4 ครั้ง

- 8) การประชุม พบปะผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานของโรงเรียน จำนวน 2 ครั้ง ต่อปี
- 9) โรงเรียนรายงานผลงานนักเรียนที่ได้รับรางวัลให้ชุมชน ทราบ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 10) การประสานงานกับชุมชน และหน่วยงาน แต่งตั้งครูผู้ประสานงาน ราย นายชัยวัฒน์ ชาเสน ในการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา

2.3 การนิเทศติดตามผล

การพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี่ ทั้ง 6 งานนั้นการพัฒนาการดำเนินงานในวงรอบที่ 1 ในช่วงวันที่ 17 กรกฎาคม 2557 ถึง 20 กันยายน 2557 ในระหว่างการดำเนินการ ได้มีการสังเกตการณ์ สัมภาษณ์ การจัดกิจกรรมงานต่างๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมของครูและบุคลากรทางการศึกษา จะได้รับการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานโดยใช้การนิเทศการดำเนินงานแบบให้คำชี้แนะ ผู้วิจัย และ ผู้ร่วมวิจัย จะนำผลการดำเนินงานในวงรอบที่ 1 มาสะท้อนผลหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ระหว่างวัน 3 พฤศจิกายน 2557 ถึง 30 พฤศจิกายน 2557 ต่อไป เพื่อให้การพัฒนาการดำเนินงาน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ จัดทำแผนการดำเนินงาน ครูผู้รับผิดชอบ ปฏิทินการนิเทศติดตามผลการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี่

3. การติดตามผลการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

ชั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

ชั้นการสังเกตการณ์ ชั้นนี้เป็นการสังเกตและติดตามการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี่ ได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นิเทศการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ผลการนิเทศติดตามมีดังนี้

3.1 การสังเกตการณ์ และ จากการสัมภาษณ์ ในการพัฒนาการดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี่ เป็นการสร้างความสัมพันธ์

เพื่อการพัฒนาการศึกษาเป็นโครงการร่วมมือที่สร้างความสัมพันธ์ ในการเป็นผู้ให้และผู้รับร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ และใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน ดังผลการสัมภาษณ์ครูซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลไว้ดังต่อไปนี้

3.1.1 งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน

โรงเรียนได้ให้ความช่วยเหลือและบริการชุมชนซึ่งได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ

- 1) การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนและครอบครัวในภาวะต่างๆ โดยมอบหมายให้ครูประจำชั้นร่วมกับคณะอำนวยการในการให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ
- 2) การให้คำแนะนำหรือข้อปรึกษาในการจัดกิจกรรมชุมชน ในการเป็นพิธีกร การดูแลออกแบบประดับตกแต่งสถานที่ การออกแบบการแสดง และการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการ
- 3) การให้บริการประชาชนยืมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อทำประโยชน์เกี่ยวกับชุมชน วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ให้บริการมีหลายประเภทที่โรงเรียนให้ยืมได้โดยเฉพาะที่นำไปใช้ในกิจกรรมของส่วนรวมเช่น โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องเสียง เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง อุปกรณ์กีฬา และอื่นๆ
- 4) งานบริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแก่ประชาชนในชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการอาคารสถานที่ในการจัดงานต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานการแข่งขันกีฬา ชุมชนตำบลเหล่าหมี
- 5) การให้ประชาชนทั่วไปใช้สถานที่พักผ่อนและการออกกำลังกาย เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่ศาลาอาเขี่ยน ในการพักผ่อน จัดกิจกรรม และให้บริการในการใช้สถานที่ออกกำลังกาย ให้ยืมอุปกรณ์กีฬา ในการออกกำลังกาย
- 6) การบริการประชาชนยืมหนังสือจากห้องสมุดและสืบค้นข้อมูล จัดให้มีบริการให้ประชาชน ผู้ปกครองและศิษย์เก่าในการการยืมหนังสือต่างๆ ของห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
- 7) การให้บริการแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาค้นคว้าทางวิชาการแก่ชุมชน มีการให้บริการแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง การแนะแนวอาชีพ
- 8) การให้บริการการฝึกอบรมทางวิชาการ และอาชีพ
- 9) การประสานงานกับหน่วยงานด้านการบริการสุขภาพให้กับนักเรียน
- 10) การนำนักเรียนและครูร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชนในภาวะต่างๆ ร่วมกิจกรรมชุมชนและหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าหมี และหน่วยงานอื่น เช่น กิจกรรมปลูกป่า พัฒนาชุมชน กิจกรรมงานบุญ งานบวช งานแต่งงานและงานศพ งานอื่นๆ
- 11) การให้หน่วยงานอื่นใช้สถานที่ในการบริการชุมชน เป็นการให้หน่วยงานต่างๆ มาจัดบริการด้านต่างๆ ให้กับชุมชน หรือเป็นสถานที่ในการ

อบรมต่างๆ สรุป โรงเรียนได้ให้ความร่วมมือ สนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ให้ความร่วมมือและบริการชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลได้ให้ สัมภาษณ์ไว้ ดังนี้

“...ในช่วงที่จัดกิจกรรมเห็นความร่วมมือ ทำให้บรรยากาศ ในโรงเรียนเต็มไปด้วยความร่วมมือของคุณครู และบุคลากร ทุกคนให้ความเอาใจใส่ อย่างจริงจังจะมีการปฏิบัติงานในหน้าที่ ได้ดี ให้บริการด้วยไมตรี มีการประสานงานดีมาก ยิ่งขึ้น...”

(นายอนันต์ ปรีปุระณะ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...ผมดีใจมากครับที่ได้ร่วมทำกิจกรรมนี้ ก่อนหน้านี้ถ้าจะ ปรีกษาเรื่องงานเอกสารวิชาการต่าง ไม่รู้จะไปขอให้ใครช่วยแต่ตอนนี้สบายใจเพราะ โรงเรียนมีการบริการ และมีคุณครูคอยแนะนำและบริการ ร่วมกับนักเรียน การส่งเสริม กิจกรรมแบบนี้เป็นเรื่องดีๆ ที่ควรดำเนินการต่อไปครับ ...”

(นายพิจารณ์ เชื้อสุวรรณ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...ในช่วงที่ชุมชนมีกิจกรรม แต่ก่อนเยี่ยมอุปกรณ์ไม่ค่อยได้ พอมีผู้ร่วมรับผิดชอบทำให้การเยี่ยมง่ายและการจัดส่งคืนอย่างเป็นระบบพึงพอใจมาก ต่อกิจกรรมอย่างนี้ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไปเพราะบางครั้งมีงานพร้อมกัน ส่วนมากจะหาเยี่ยมอุปกรณ์ลำบากถ้าเยี่ยมที่โรงเรียนไม่ได้ก็ไม่มีการเยี่ยมต้องออกไปเยี่ยมที่ชุมชน อื่นก็ลำบากค่ะ...”

(นางสุนิตสา ชาเสน, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...การมารับบริการการติดต่อด้านเอกสารด้าน วิชาการ แต่ก่อนไม่มีข้อมูลผู้รับผิดชอบทุกวันนี้มารับบริการอีกครั้งได้รับการบริการ อย่างดีและรวดเร็ว การบริการเป็นกันเองทำให้สบายใจเมื่อมาใช้บริการ...”

(นางสายฝน เทพรัง, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

3.1.2 งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน ซึ่งโรงเรียน ขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการและชุมชนได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ 1) การ ขอความร่วมมือในการเป็นคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา เป็นการเปิด โอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนการดำเนินงาน การกำกับ การประเมินคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนในรูปแบบของคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแล

พฤติกรรมของนักเรียนด้านต่างๆ 2) การให้ชุมชนการสนับสนุนเสนอแนะแนวทางเพื่อ การสนับสนุนและพัฒนาโรงเรียน ตลอดจนการทำความเข้าใจ เปิดใจให้เห็น ความสำคัญของการพัฒนาโรงเรียน สิ่งแวดล้อมต่างๆ ในโรงเรียนคือส่วนหนึ่งของการ พัฒนาผู้เรียนในด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) การประสานความร่วมมือในงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในการสังเกตจะเห็นว่าการแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสมต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ปกครองในการกำกับติดตาม หลังเวลาเรียน ทุกๆ วันและการประสานงานจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง 4) การเชิญผู้ปกครองเข้า ร่วมกิจกรรมสำคัญของโรงเรียนโรงเรียนได้มีการเชิญผู้ปกครองร่วมกิจกรรมสำคัญเช่น กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ กิจกรรมทำบุญตักบาตร กิจกรรมกีฬาภายใน กิจกรรมวันเด็ก และอื่นๆ 5) การเชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานวิชาการเป็นการนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่มีในชุมชนมาถ่ายทอดความรู้ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน จัดทำหลักสูตร เช่น งานจักสาน งานสี่อ งานทอผ้า งานเลี้ยงสัตว์ งานเกษตร และงาน อื่นๆ 6) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ได้มีการระดมทรัพยากรทั้งภายนอกและ ภายในในการพัฒนาโรงอาหารโรงเรียน การถมสระน้ำ การบริจาคที่ดินโดยองค์การ บริหารส่วนตำบลในการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อม การบริจาคข้าวสารเพื่อสนับสนุน อาหารกลางวันแก่นักเรียน โดยการลงประชามติในที่ประชุมผู้ปกครอง ตกลงจะบริจาค ให้เดือนละ 3 กิโลกรัมต่อนักเรียน 1 คนผลได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี 7) การขอ ความร่วมมือในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจาก ผู้ปกครองในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมตามข้อตกลง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และ 8) การ ขอรับความสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นเป็นการขอความร่วมมือในการพัฒนา ส่งเสริมในการสนับสนุนทุกการศึกษา การขอความร่วมมือในการแก้ปัญหา อุปสรรค ต่างๆ ของโรงเรียนถ้าทุกฝ่ายให้ความร่วมมือกันปัญหาหรืออุปสรรคใดก็สามารถแก้ไข ได้ เช่นการขอความร่วมมือในการอยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยต่างๆ จากการสังเกต ชุมชนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในต่อกิจกรรมของทางที่โรงเรียนจัดเป็น อย่างดี โรงเรียนจะมีหนังสือและการประสาน ประชาสัมพันธ์แจ้งกิจกรรมอย่าง สม่ำเสมอและชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง ได้มีผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลได้ให้ สัมภาษณ์ไว้ ดังนี้

“...ได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง รู้สึกยินดี เพราะไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเลยกิจกรรมสร้างความร่วมมือนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมากแต่ก่อนไม่กล้าพูดคุยทักทายคุณครูแต่ตอนนี้มีความคุ้นเคยกล้าที่จะสอบถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันมากขึ้น ชอบที่ได้มีส่วนร่วมในการแสดงแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชนผมภูมิใจมากครับ...”

(นายจันดี คนยืน, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...เห็นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ของผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชนในการเข้าร่วมกิจกรรมทำบุญตักบาตรในโรงเรียน ประทับใจในความร่วมมือของทุกฝ่ายที่ร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุข...”

(นางยุพิน ศรีอาด, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...ได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรในการสอนทำขนมให้นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษา มีความภูมิใจที่ครูนักเรียนยังให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ขนมพื้นบ้านที่นับวันจะไม่ค่อยมีคนสนใจ...”

(นางสาวตุ๊กตา ชาเสน, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...ในกิจกรรมที่ครูออกมาเยี่ยมบ้านนักเรียนดีมากเลยคะ เด็กๆ ต่างช่วยกันจัดเตรียมความสะดวกสบายของบ้าน อยู่บ้านรอต้อนรับคุณครู ไม่ยอมไปเที่ยวเล่นที่ไหน บ้านสะอาดห้องน้ำสะอาดคะ อยากให้มีการเยี่ยมบ้าน อยากให้ครูมาบ่อย ...”

(นางนิชาชล โพธิ์ไทรย์, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...เข้าร่วมกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ เด็กๆ สนุกสนานมากในการให้ความช่วยเหลือชุมชนในการดูแลความสะดวกและการรณรงค์ ให้ความรู้ และตระหนักในการป้องกัน แจกเอกสารความรู้ต่างๆ ...”

(นางจุฑามาศ ปุริมกะเว, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

3.1.3 งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม ซึ่งได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ 1) การเชิญคณะกรรมการสถานศึกษามาประชุม ในงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคือตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนตามเจตนารมณ์ของ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ต้องการให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาอย่างแท้จริงในลักษณะของการเป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547, หน้า 9) โรงเรียนจึงต้องมีบทบาทหน้าที่ในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนาโรงเรียน เห็นชอบแผนปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ และเป็นผู้ประสาน งานกับชุมชนและหน่วยงานอื่น 2) การเชิญผู้ปกครองมาประชุม ภาคเรียนละ 1 ครั้งโดยกำหนด การประชุมผู้ปกครองนักเรียนก่อนเปิดเรียนทุกภาคเรียนและเชิญผู้ปกครองมาร่วมประชุม ในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการเรียนและพฤติกรรม 3) การเชิญผู้ปกครอง มาประชุมในวันปฐมนิเทศและวันปัจฉิมนิเทศจบการศึกษา 4) การจัดตั้งกลุ่มเครือข่าย ผู้ปกครอง/ สมาคมศิษย์เก่า จากการประชุมผู้ปกครองได้มีคณะกรรมการผู้ปกครองชั้น เรียนและได้มีการคัดเลือกประธานคณะกรรมการชั้นเรียนและมีการประกาศยกย่อง ชมเชยผู้ปกครองในวันแม่แห่งชาติเพื่อเป็นการสร้างความภาคภูมิใจและยังให้คิดถึง โรงเรียน 5) การเชิญผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานองค์กรต่างๆ มาเยี่ยมชม โรงเรียนในโอกาสต่างๆ ที่โรงเรียนจัด ในงานกิจกรรมวิชาการ งานดนตรีนาฏศิลป์ และงานการแข่งขันกีฬาและงานแสดงความยินดีต่างๆ ได้มีผู้ร่วมวิจัย ผู้ให้ข้อมูลและ ผู้ปกครองได้ให้สัมภาษณ์ไว้ ดังนี้

“...เป็นกิจกรรมที่ดีมากค่ะ เห็นได้จากเพื่อนครูผู้ปกครอง และชุมชนให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น แต่ก่อนมีผู้มาประชุมน้อยแต่ ตอนนี้แทบจะไม่มีที่นั่ง ผู้เข้าร่วมประชุมต้องนั่งออกมานอกห้องประชุม...”

(นางยุพิน ศรีอาด, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...เพราะเวลาทำกิจกรรมผมมีความสุขที่ได้ทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างครูกับผู้ปกครอง มีการช่วยเหลืองานร่วมกันครับ แต่ก็ยังมี ผู้ปกครองบางคนที่ยังไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนและ ชุมชนเหตุผลคือไม่ว่างงาน...”

(นายพิจารณ์ เชื้อสุวรรณ, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...เข้าร่วมประชุมผู้ปกครองนักเรียน จะมาร่วมกิจกรรมทุก ครั้งไม่เคยพลาดเพราะต้องการมาพบปะกับคุณครูและจะได้สอบถามถึงพฤติกรรมของ

ลูกว่าเมื่ออยู่โรงเรียนมีพฤติกรรมเป็นอย่างไร และจะได้ฝากให้คุณครูดูแลให้แต่ก็สังเกตเห็นเพื่อนผู้ปกครองบางคนไม่มาร่วมแต่ฝากคนอื่นมาร่วมประชุมแทนก็มี...”

(นางเทวี บุญโฮม, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

3.1.4 งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน ซึ่งได้มีการ

การพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ 1) การออกเยี่ยมผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียนจากการสังเกตกิจกรรมนี้จะมีการออกเยี่ยมบ้านพร้อมกันทั้งโรงเรียน 2) การรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมให้ผู้ปกครองทราบ เป็นการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบภาคเรียนละ 1 ครั้ง 3) การออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนเมื่อเจ็บป่วย มีการมอบหมายให้ครูประจำชั้นและคณะบริหารออกเยี่ยมเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปกครองประทับใจในงานดูแลช่วยเหลือและเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี 4) การจัดกิจกรรมร่วมพัฒนาชุมชนให้สะอาดเรียบร้อย การนำนักเรียนออกพัฒนาทำความสะอาด กำจัดขยะ แหล่งเพราะพันธ์พาหะโรคติดต่อต่างๆ การทำความสะอาดวัดเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ 5) การออกไปช่วยงานส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นและอื่นๆ ร่วมกิจกรรมประเพณีการแห่เทียนเข้าพรรษา การบวชนาค การร่วมงานบุญต่างๆ สรุปในการร่วมกิจกรรมจะมีการแจ้งโดยการจัดทำหนังสือเวียนให้เข้าร่วมทุกคน และครูทุกคนก็เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความยินดีทุกคน มีผู้ให้ข้อมูลและผู้ปกครองได้ให้สัมภาษณ์ไว้ ดังนี้

“...ในตอนแรกก็รู้สึกเขินกลัวไม่อยากให้มาแต่พอมีการมาเยี่ยมเยียนบ่อยครั้งลูกก็ช่วยกันจัดการความสะอาดบ้านและได้สร้างความคุ้นเคยในการดูแลนักเรียนในเรื่องต่างๆ ร่วมกัน ชอบกิจกรรมนี้มากจะควรจัดต่อไป...”

(นางใบ ชาเสน, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...ทุกครั้งที่ครูจะออกเยี่ยมบ้าน เชิญประชุม หรือขอความร่วมมือกับชุมชนครูทุกคนจะต้องเตรียมเอกสาร และข้อมูลต่างๆ ในการเข้าพบปะกับผู้ปกครองหรือชุมชนเพื่อการเก็บข้อมูลและตอบข้อซักถามได้อย่างถูกต้องและตรงกับสภาพจริงและเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและนักเรียน ...”

(นางพงษ์ลดา ชาเสน, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

3.1.5 งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น

ซึ่งได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ 1) โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชน 2) การกำหนดให้มีการร่วมกิจกรรมชุมชนในงานประเพณีต่างๆ ของชุมชน การเข้าร่วม

การดำเนินงาน 3) การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่นตามโอกาส
เหมาะสม 4) การให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน
5) การมีส่วนร่วมของโรงเรียนในการป้องกันปัญหาต่างๆ ในชุมชน 6) การจัดกิจกรรม
ต่างๆ ในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน เช่น การจัดนิทรรศการ
งานประเพณีและกีฬา 7) การต้อนรับผู้ปกครองที่เข้ามาสู่สถานศึกษาด้วยหลักการ
บริการ 8) การจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลาง ในการประชุมระหว่างประชาชนกับ
หน่วยงานของรัฐและเอกชน มีผู้รับผิดชอบงานทำหน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับ
ชุมชนและหน่วยงานเป็นอย่างดีอย่างสม่ำเสมอและเห็นความสำคัญ มีผู้ให้ข้อมูลและ
ผู้ปกครองได้ให้สัมภาษณ์ไว้ ดังนี้

“...การจัดกิจกรรมงานบุญประจำปีแต่ก่อนลำบากเพราะไม่มี
ใครช่วยในการออกแบบตกแต่งประดับต่างๆ พอมีการกำหนดให้ครู บุคลากรทางการ
ศึกษา และนักเรียนเข้ามาช่วยการทำงานก็สำเร็จได้อย่างรวดเร็ว ส่วนการเรียกใช้งาน
นักเรียนจะง่ายกว่าใช้งานผู้ใหญ่ พอใจกับการสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันเป็นกิจกรรม
ที่ดี...”

(นายประภาส ชาเสน,สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...ทุกครั้งที่เกิดปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมของ
นักเรียนเมื่อเรามีกลุ่มช่วยเหลือร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กร
ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ที่เกิดแก้ปัญหา
ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว เป็นการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมในการสร้างความร่วมมือ ...”

(นายหนูพันธ์ ชาเสน,สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

3.1.6 งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ซึ่งได้มีการพัฒนา
ในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ 1) การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียน
2) การเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน 3) โรงเรียนจัดให้มีการออก
รายการเสียงตามสายแก่ชุมชน โดยการจัดทุกวันพุธ เวลา 18.00 น.-18.30 น. เพื่อ
แจ้งข่าวสารและการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ชุมชน 4) การจัดทำเอกสารสื่อ
ต่างๆ เผยแพร่ความรู้แก่ชุมชน 5) โรงเรียนจัดศูนย์บริการข่าวสาร ข้อมูล แก่ชุมชน
6) การประชาสัมพันธ์รณรงค์โรคติดต่อและอื่นๆ จัดกิจกรรมภาคเรียนละ 2 ครั้ง
7) การจัดนิทรรศการภายใน และภายนอกโรงเรียนตามโอกาสที่เหมาะสม ในการจัด
กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ วันภาษาไทย และวันต่อต้านยาเสพติด

และอื่นๆ 8) การเข้าร่วมประชุมประจำเดือนร่วมกับชุมชน พบปะผู้ปกครอง ทุกวันที่ 5 ของเดือนเพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานของโรงเรียน 9) โรงเรียนรายงานผลงานนักเรียนที่ได้รับรางวัลให้ชุมชนทราบ มีการจัดป้ายประชาสัมพันธ์ 10) การประสานงานกับชุมชน และหน่วยงานอื่น โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนประจำเดือน มีผู้ให้ข้อมูล และผู้ปกครองได้ให้สัมภาษณ์ไว้ ดังนี้

“...กระผมจะได้รับการประสานงานให้เป็นประธานในกิจกรรมของโรงเรียนร่วมกับชุมชนบ่อยครั้ง การประสานงานของโรงเรียนดีมากครับมีทั้งหนังสือเชิญ และการประสานด้วยวาจาของผู้ประสาน ในการเข้าร่วมกิจกรรมผมได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีเสมอและประทับใจต่อการบริการต้อนรับของโรงเรียนด้วยรอยยิ้มและเป็นกันเองต่อทุกคนครับ ...”

(นายปราโมท ศรีมุกดา, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมผมจะได้รับการประสานงานโดยมีหนังสือติดต่อและการประสานงานด้วยวาจา ทำให้รับทราบข้อมูลอย่างถูกต้องและเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างถูกต้องและตรงเวลา และสามารถเตรียมการได้ทันตามกำหนด การประสานงานดีมากครับ...”

(นายคางผล ผิวงาม, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

“...การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ จะได้รับเอกสารติดต่อประสานงานเสมอถ้าเป็นงานเร่งด่วนจะมีคุณครูมาประสานด้วยตนเองทำให้ไม่พลาดในการเข้าร่วมกิจกรรม การสร้างแนวปฏิบัติที่ดีแบบนี้ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนมีความใกล้ชิดมากขึ้น ...”

(นางประณัติ สกุลไทย, สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2557)

นอกจากนี้ยังมีการสรุปถึงการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี โดยผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้นิเทศติดตามผล พบว่า โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมดังนี้ มีคำสั่งมอบหมายงานรับผิดชอบในการบริการด้านต่างๆ ตามกิจกรรม การให้การช่วยเหลือนักเรียนและเป็นที่ปรึกษาแก่ชุมชนในการจัดกิจกรรมต่างๆ มีการให้บริการอุปกรณ์เครื่องเสียง บริการวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และอื่นๆ ในการจัดงาน และให้บริการสถานที่ในการพักผ่อนและการออกกำลังกาย การส่งเสริมสุขภาพการป้องกันโรคติดต่อต่างๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมแรกที่จะเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนในด้านอื่นต่อไป การต้อนรับผู้มา

เยือนด้วยไมตรี การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การสร้างขวัญและกำลังใจต่อกันและกัน การช่วยเหลือกิจกรรมการพัฒนาและแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกันด้วยดีทั้งโรงเรียนและชุมชน มีการประสานงานกับหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการเป็นผู้สนับสนุนและเป็น ผู้รับบริการที่ดี มีความยินดีในบริการและให้ความร่วมมือสนใจเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้นด้วยดีเสมอมาทั้งสองฝ่าย

3.2 การประเมินผลการดำเนินงาน

การประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล จำนวน 58 คน โดยการประเมินผลหลังการพัฒนาการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ได้สรุปผลแยกเป็นรายด้าน และรายชื่อ ดังต่อไปนี้

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลการดำเนินงานตาม ความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี จำแนกเป็นภาพรวม 6 งาน

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N= 58)		การแปลผล ระดับ คุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
1	งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน	3.85	.27	มาก
2	งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน	4.23	.32	มาก
3	งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม	4.44	.31	มาก
4	งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน	4.42	.32	มาก
5	งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น	3.93	.51	มาก
6	งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา	4.06	.30	มาก
รวม		4.16	.26	มาก

จากตาราง 8 ผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ ข้อมูลโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อ 3) งานการ

เชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม ($\bar{x} = 4.44$) ข้อ 4) งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน ($\bar{x} = 4.42$) ข้อ 2) งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน ($\bar{x} = 4.23$) ข้อ 6) งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ($\bar{x} = 4.06$) ข้อ 5) งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ($\bar{x} = 3.93$) และส่วนข้อที่มีผลการประเมินต่ำสุดได้แก่ ข้อ 1) งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน ($\bar{x} = 3.85$)

3.2.1 งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือ หรือบริการชุมชน

ดังตาราง 9

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ในการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี จำแนกเป็นรายข้อดังนี้
ด้านที่ 1 งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N=58)		การแปลผลระดับคุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
1. งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน				
1	การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนและครอบครัวในภาวะต่างๆ	3.74	.69	มาก
2	การให้คำแนะนำหรือข้อปรึกษาในการจัดกิจกรรมชุมชน	3.36	.61	ปานกลาง
3	การให้บริการประชาชนเยี่ยมวัดอุุปกรณ์ต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อทำประโยชน์เกี่ยวกับชุมชน	3.97	.95	มาก
4	งานบริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแก่ประชาชนในชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ	3.64	.76	มาก
5	การให้ประชาชนทั่วไปใช้สถานที่พักผ่อน และการออกกำลังกาย	4.24	.47	มาก
6	การบริการประชาชนยืมหนังสือวิชาการ	4.00	.81	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N=58)		การแปล ผลระดับ คุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
7	การให้บริการแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาค้นคว้าทางวิชาการแก่ชุมชน	4.02	.88	มาก
8	การให้บริการการฝึกอบรมทางวิชาการ และอาชีพ	3.59	.75	มาก
9	การประสานงานกับหน่วยงานด้านการบริการสุขภาพให้กับนักเรียน	4.14	.78	มาก
10	การนำนักเรียนและครูร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน	3.79	.81	มาก
11	การให้หน่วยงานอื่นใช้สถานที่ในการบริการชุมชน	3.88	.90	มาก
รวม		3.85	.27	มาก

จากตาราง 9 ผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ด้านที่ 1 งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก 10 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ ข้อ 5 การให้ประชาชนทั่วไปใช้สถานที่พักผ่อน และการออกกำลังกาย ($\bar{x} = 4.24$) ข้อ 9 การประสานงานกับหน่วยงานด้านการบริการสุขภาพให้กับนักเรียน ($\bar{x} = 4.14$) และ ข้อ 7 การให้บริการแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาค้นคว้าทางวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{x} = 4.02$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 2 การให้บริการการฝึกอบรมทางวิชาการและอาชีพ ($\bar{x} = 3.36$)

3.2.2 งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน ดังตาราง 10

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลการดำเนินงานตาม
ความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ในการพัฒนาการดำเนินงานกับ
ชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี จำแนกเป็นรายข้อดังนี้ ด้านที่ 2 งาน
สถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N=58)		การแปล ผลระดับ คุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
1	2. งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน การขอความร่วมมือในการเป็นคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา	4.66	.51	มากที่สุด
2	การให้ชุมชนเสนอแนะแนวทางเพื่อการสนับสนุนและ พัฒนาโรงเรียน	4.31	.53	มาก
3	การประสานความร่วมมือในงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	4.48	.70	มาก
4	การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญของโรงเรียน	4.22	.46	มาก
5	การเชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานวิชาการ	3.69	.68	มาก
6	การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษ	3.97	.81	มาก
7	การขอความร่วมมือในการปรับสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา	4.33	.50	มาก
8	การขอรับความสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น	4.22	.46	มาก
รวม		4.23	.32	มาก

จากตาราง 10 ผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้
ข้อมูลด้านที่ 2 งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชนพบว่า โดยภาพรวม อยู่ใน
ระดับ มาก ($\bar{x} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลการประเมินอยู่ใน
ระดับมากที่สุด คือ การขอความร่วมมือในการเป็นคณะกรรมการเพื่อการพัฒนา
สถานศึกษา ($\bar{x} = 4.66$) นอกนั้นอยู่ระดับมากทุกข้อโดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย คือ การประสานความร่วมมือในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- ($\bar{x} = 4.48$) การขอความร่วมมือในการปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
 ($\bar{x} = 4.33$) ส่วนข้อที่มีระดับผลการประเมินต่ำสุด ได้แก่ การเชิญวิทยากรภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นในงานวิชาการ ($\bar{x} = 3.69$)

3.2.3 งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม

ดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลการดำเนินงานตาม
 ความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ในการพัฒนาการดำเนินงาน
 ความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี จำแนกเป็นรายข้อดังนี้
 ด้านที่ 3 งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N=58)		การแปลผล ระดับ คุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
3. ด้านงานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนใน ชุมชนมาประชุม				
1	การเชิญคณะกรรมการสถานศึกษามาประชุม	4.33	.50	มาก
2	การเชิญผู้ปกครองประชุมภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.66	.51	มากที่สุด
3	การเชิญผู้ปกครองมาประชุมในวันปฐมนิเทศและวัน จบการศึกษา	4.38	.74	มาก
4	การจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครอง/ สมาคมศิษย์เก่า	4.31	.53	มาก
5	การเชิญผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานองค์กรต่างๆ มาเยี่ยมชมโรงเรียน	4.57	.53	มากที่สุด
รวม		4.44	.31	มาก

จากตาราง 11 ผลการประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของ
 ผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ด้านที่ 3 งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมา
 ประชุมโดยภาพรวม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.44$) เมื่อพิจารณา
 เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือการเชิญผู้ปกครองประชุมภาคเรียนละ 1
 ครั้ง ($\bar{x} = 4.66$) การเชิญผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานองค์กรต่างๆ มาเยี่ยมชม

โรงเรียน ($\bar{x} = 4.57$) นอกนั้นอยู่ระดับมากทุกข้อโดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การเชิญผู้ปกครองมาประชุมในวันปฐมนิเทศและวันจบการศึกษา ($\bar{x} = 4.38$) การจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครอง/ สมาคมศิษย์เก่า ($\bar{x} = 4.31$)

3.2.4 งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้านดังตาราง 12

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ในการพัฒนาการดำเนินงานกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี จำแนกเป็นรายข้อดังนี้ ด้านที่ 4 งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N=58)		การแปล ผลระดับ คุณภาพ
		\bar{X}	S.D	
4. งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน				
1	การออกเยี่ยมผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.66	.51	มากที่สุด
2	การรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมให้ผู้ปกครองทราบ	4.36	.61	มาก
3	การออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนเมื่อเจ็บป่วย	4.48	.53	มาก
4	การจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนให้สะอาดเรียบร้อย	4.31	.53	มาก
5	การออกไปช่วยงานพัฒนาชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นและอื่นๆ	4.33	.50	มาก
รวม		4.42	.32	มาก

จากตาราง 12 ผลการประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ด้านที่ 4 งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.42$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด การออกเยี่ยมผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน ($\bar{x} = 4.66$) นอกนั้น

อยู่ระดับมากทุกข้อโดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การโดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ การออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนเมื่อเจ็บป่วย ($\bar{x} = 4.48$) การรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมให้ผู้ปกครองทราบ ($\bar{x} = 4.36$) และ การจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนให้สะอาดเรียบร้อย ($\bar{x} = 4.31$)

3.2.5 งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ดังตาราง 13

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี จำแนกเป็นรายข้อดังนี้ ด้านที่ 5 งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N=58)		การแปล ผลระดับ คุณภาพ
		\bar{X}	S.D	
1	5. งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชน	3.98	.80	มาก
2	การดำเนินงานจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในด้านงานประเพณีต่างๆ	4.22	.46	มาก
3	การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ	3.59	.75	มาก
4	การให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน	3.83	.75	มาก
5	การมีส่วนร่วมของโรงเรียนในการป้องกันปัญหาต่างๆร่วมกัน	4.60	.52	มาก
6	การจัดกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน	3.57	.79	มาก
7	การต้อนรับผู้ปกครอง ที่เข้ามาสู่สถานศึกษาด้วยด้วยหลักการบริการ	4.09	.82	มาก
8	การจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางในการประชุมระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน	3.64	.64	มาก
รวม		3.93	.51	มาก

จากตาราง 13 ผลการประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ด้านที่ 5 งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่นโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การมีส่วนร่วมของโรงเรียนในการป้องกันปัญหาต่างๆ ร่วมกัน ($\bar{x} = 4.60$) การดำเนินงานจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในด้านงานประเพณีต่างๆ ($\bar{x} = 4.22$) การต้อนรับผู้ปกครอง ที่เข้ามาสู่สถานศึกษาด้วยหลักการบริการ ($\bar{x} = 4.09$) และการจัดกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน ($\bar{x} = 3.57$)

3.2.6 ด้านงานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ดังตาราง 14

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานกับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี จำแนกเป็นรายข้อดังนี้ ด้านที่ 6 ด้านงานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N= 58)		การแปลผลระดับคุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
1	6. งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียน	4.69	.50	มากที่สุด
2	การเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน	3.64	.58	มาก
3	โรงเรียนจัดให้มีการออกรายการเสียงตามสายแก่ชุมชน	3.29	.56	ปานกลาง
4	การจัดทำเอกสารสื่อต่างๆ เผยแพร่ความรู้แก่ชุมชน	4.22	.70	มาก
5	โรงเรียนจัดศูนย์บริการข่าวสาร ข้อมูลแก่ชุมชน	4.26	.48	มาก
6	การประชาสัมพันธ์รณรงค์โรคติดต่อต่างๆ	3.79	.61	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N=58)		การแปลผลระดับคุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
7	การจัดนิทรรศการภายใน และภายนอกโรงเรียนตามโอกาสที่เหมาะสม	4.03	.26	มาก
8	การประชุม พบปะผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานของโรงเรียน	4.02	.43	มาก
9	โรงเรียนรายงานผลงานนักเรียนที่ได้รับรางวัลให้ชุมชนทราบ	4.16	.81	มาก
10	การประสานงานกับชุมชน และหน่วยงานอื่น	4.53	.53	มากที่สุด
รวม		4.06	.30	มาก

จากตาราง 14 ผลการประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ด้านที่ 6 ด้านงานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับผล การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ข้อ คือ การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียน ($\bar{x} = 4.69$) การประสานงานกับชุมชน และหน่วยงานอื่น ($\bar{x} = 4.53$) โรงเรียนจัดศูนย์บริการข่าวสาร ข้อมูลแก่แก่ชุมชน ($\bar{x} = 4.26$) และที่มีผลการประเมินปานกลางคือ โรงเรียนจัดให้มีการออกรายการเสียงตามสายแก่ชุมชน ($\bar{x} = 3.79$)

3.2 ชั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

การสะท้อนกลับการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ ตามแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาสะท้อนกลับ ดังนี้

3.2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการตามโครงการพัฒนาการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี พบว่า กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมประชุม วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลาย ผู้เข้ารับการประชุมมีส่วนร่วม ในกิจกรรมและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการประชุม ไปประยุกต์ใช้ ผู้ร่วมวิจัยมีความตระหนัก ทำให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และรายละเอียดของการปฏิบัติงานการพัฒนาการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชน ทำให้เกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับ ชุมชน และมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน และการพัฒนาการดำเนินงานตาม โครงการร่วมกัน

3.2.2 การศึกษาดูงาน

จากการการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ ศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ โดยได้ศึกษาดูงานที่โรงเรียนบ้านนาแก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศงขลาเขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาดูงานต่อที่ประชุม ดังนี้ ผลการประเมินผลการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ของผู้ร่วม วิจัยหลังจากการ ศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบของผู้ร่วมวิจัย พบว่า การพัฒนาการ ดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ที่ผู้ร่วมวิจัยมีผลการประเมินสูงสุด ได้แก่ การ ประชาสัมพันธ์โครงการเป็นไปอย่างทั่วถึงทันเวลา ความเหมาะสมของโรงเรียนซึ่งเป็น สถานที่ศึกษาดูงาน การต้อนรับของทางโรงเรียนต้นแบบที่ศึกษาดูงาน และการได้รับ ประโยชน์จากการศึกษาดูงานในครั้งนี้ ($\bar{x} = 5.00$) รองลงมา ได้แก่ บุคลากรเปิด โอกาสให้ผู้ศึกษาดูงานได้ซักถาม ($\bar{x} = 4.95$) ส่วนข้อ อื่นๆ มีผลการประเมินอยู่ใน ระดับมากที่สุดเช่นกัน จากการได้รับความรู้ ได้รับประโยชน์จากการศึกษาดูงานในครั้ง นี้ สามารถนำรูปแบบที่ดีที่ได้พบเห็นจากการศึกษาดูงาน มาใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนได้เพิ่มขึ้น

3.2.3 การนิเทศติดตาม

จากการนิเทศติดตามผลการพัฒนาการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหารโดยผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าหมี นายอนันต์ ปริบูรณ์

จากข้อมูลสะท้อนกลับในวงรอบที่ 1 ผู้วิจัย เสนอต่อที่ประชุมให้ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และผู้
 นิเทศได้รับทราบผลการดำเนินงาน งานในวงรอบที่ 1 พร้อมหาแนวทางในการพัฒนาใน
 ส่วนที่เป็นปัญหาในวงรอบที่ 2 ต่อไป มีการประชุมย่อย เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2557
 เวลา 13.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เพื่อสรุปผลการดำเนินงานในการพัฒนาการ
 ดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน มีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร เมื่อพิจารณาความ
 คิดเห็นของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจากตาราง 9 จะเห็นว่าในการประเมินการดำเนินงานการ
 พัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้ง 6 งาน คือ 1) งานสถานศึกษาให้ความ
 ช่วยเหลือหรือบริการชุมชน ($\bar{x} = 3.85$) 2) งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน
 ($\bar{x} = 4.23$) 3) งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม ($\bar{x} = 4.44$)
 4)งานการออกเยี่ยมผู้ปกครองและผู้เรียนตามบ้าน ($\bar{x} = 4.42$)5) งานการมี
 ปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ($\bar{x} = 3.93$) 6) งานการประชาสัมพันธ์
 สถานศึกษา ($\bar{x} = 4.06$) จะเห็นว่าผลการประเมินอยู่ในระดับมากในทุกงาน จึงทำ
 ให้ผลการประเมินโดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.16$) ด้วย ดังนั้นในที่ประชุมจึง
 มีมติว่ายังไม่มีการใดเลยที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลมีผลการประเมินอยู่ในระดับ
 มากที่สุด

การพิจารณาในวงรอบที่ 1 จะเห็นว่างานทั้ง 6 งาน ดังนี้ 1)งาน
 สถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน 2)งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจาก
 ชุมชน 3)งานบริการอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแก่ประชาชนในชุมชน 4)งานออก
 เยี่ยมผู้ปกครองและผู้เรียนตามบ้าน 5)งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน 6)งาน
 ประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ยังไม่มีการใดที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล มีผลการ
 ประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด จึงทำการพัฒนา

ในวงรอบที่ 2 ต่อไป โดยใช้กิจกรรมการพัฒนาของวงรอบที่ 2 ดังนี้

1. กิจกรรมจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี
2. กิจกรรมจัดการแข่งขันกีฬาสัมพันธ์พ่อแม่ผู้ปกครองและนักเรียน
3. กิจกรรมการประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ ของโรงเรียนเร่งให้มีความ

ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น การออกเสียงตามสาย การจัดทำเอกสารแผ่นพับประชาสัมพันธ์
 โดยฝากให้นักเรียนนำไปให้ผู้ปกครอง

4. กิจกรรมจัดทำบุญตักบาตรร่วมกันกับชุมชน โดยโรงเรียนเป็น

เจ้าภาพในการจัดกิจกรรมและเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และ ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมตามกำหนดการ

5. กิจกรรมเร่งการออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนตามบ้านหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่บริการ

เนื่องจากทั้ง 5 กิจกรรมนี้ เป็นกิจกรรมที่จะทำให้เกิดการพัฒนาการ ดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกอาหาร มากยิ่งขึ้น

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

1. ขั้นการวางแผน

จากการที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้ร่วมประชุม เพื่อหาแนวทาง ในการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนร่วมกันในวงรอบที่ 2 และ ที่ประชุม มีมติร่วมกันว่า จะใช้แนวทางการนิเทศการดำเนินงานในการพัฒนาการดำเนินงานใน วงรอบที่ 2 โดยใช้กิจกรรมการพัฒนา จำนวน 5 กิจกรรมกิจกรรม ดังนี้ 1) จัดประชุม ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี 2) จัดกีฬาสัมพันธ์พ่อแม่ผู้ปกครองและ นักเรียน 3) กิจกรรมการประชาสัมพันธ์งานต่างๆ ของโรงเรียนเร่งให้มีความชัดเจนมาก ยิ่งขึ้น เช่น การออกเสียงตามสาย การจัดทำเอกสารแผ่นพับประชาสัมพันธ์ โดยฝาก ให้นักเรียนนำไปให้ผู้ปกครอง 4) จัดกิจกรรมทำบุญตักบาตรร่วมกันกับชุมชน โดย โรงเรียนเป็นเจ้าภาพในการจัดกิจกรรมและเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และ ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม 5) เร่งการออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนตาม บ้านหมู่บ้านในเขตบริการ โดยมีมติเริ่มดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557

2. ขั้นการปฏิบัติการ

หลังจากมีการกำหนดขยายระยะเวลาการพัฒนาการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับชุมชน การพัฒนาในวงรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557 เวลาในการพัฒนาในวงรอบที่ 2 รวมระยะเวลา 1 เดือนรายละเอียดของการดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ดังนี้

2.1 กิจกรรมจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี เป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ครู ผู้ปกครองในการแลกเปลี่ยนข้อมูล

ระหว่างโรงเรียนผู้ปกครอง โดยมอบหมายให้ผู้อำนวยการโรงเรียนและหัวหน้าฝ่ายงานทั้ง 4 ฝ่ายรับผิดชอบ การประชุมกลุ่มใหญ่ร่วมกันก่อน แล้วแยกประชุมกลุ่มย่อยในระดับชั้นเรียน โดยมอบหมายให้ครูประจำชั้น และครูที่ปรึกษา ทำหน้าที่ประชุม ระดับชั้นเรียน โดยชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงผลดีของการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านผู้เรียนในทุกด้าน เพื่อการส่งเสริมการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์และการแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนร่วมกัน และสร้างความเข้าใจและความร่วมมือร่วมกันในด้านข้อมูลด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านพฤติกรรมทั้งในและนอกโรงเรียน โดยได้กำหนดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2557 ระหว่างเวลา 08.30-12.00 น. สถานที่ห้องประชุมโรงเรียนบ้านเหล่าหมี ดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดง ข้อมูลการเข้าร่วมการประชุมผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี (วงรอบที่ 2)

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนผู้ปกครองที่เข้าร่วม	ครูผู้รับผิดชอบในระดับชั้นเรียน
อนุบาล 1	18	18	นางครองทรัพย์ สิงห์คำ
อนุบาล 1	17	17	นางจิรวรรณ กำลั้งเลิศ
ประถมศึกษาปีที่ 1	21	21	นางธรรมพร ศรีมุกดา
ประถมศึกษาปีที่ 2	25	25	นางรุ่งฤดี อาจิวชัย
ประถมศึกษาปีที่ 3	16	16	นางจุฑามาศ ปุริมกะเว
ประถมศึกษาปีที่ 4	23	23	นางกนกวรรณ พิกุลศรี
ประถมศึกษาปีที่ 5	29	29	นางมลจนา สุวรรณเสมา
ประถมศึกษาปีที่ 6	25	25	นายรบชัย ชัยนนท์
มัธยมศึกษาปีที่ 1	15	15	นางปรมาพร กุชโร
มัธยมศึกษาปีที่ 2	15	15	นางวิภา คนหาญ
มัธยมศึกษาปีที่ 3	25	25	นางยุพิน ศรีอาด
รวม	236	236	

2.2 กิจกรรมจัดการแข่งขันกีฬาสัมพันธ์พ่อแม่ผู้ปกครองและนักเรียน โดยมีมติที่ประชุมในการจัดกิจกรรมร่วมกัน เพื่อใช้กิจกรรมการแข่งขันกีฬาระหว่าง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยมอบหมายให้รับผิดชอบกิจกรรมตามระดับชั้นเรียนร่วมกันโดยแยกเป็น 4 ระดับชั้นดังนี้ 1) อนุบาล 1,2 2) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 3) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และ 4)ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 แต่แต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 สี คือ สีแดงกับสีฟ้า และมอบหมายให้ครูประจำชั้นร่วมกับนักเรียน และผู้ปกครองในการประชุมร่วมกัน จัดเตรียมกำหนดประเภทกีฬาให้เหมาะสมกับระดับชั้นก่อนวัน เริ่มดำเนินการแข่งขัน ในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2557 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมโดยภาพรวมทั้งหมดคือ นายชัยวัฒน์ ชาเสน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมงานด้านกีฬา และนันทนาการ

2.3 กิจกรรมการประชาสัมพันธ์งานต่างๆ ของโรงเรียนเร่งให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย การจัดทำเอกสารแผ่นพับประชาสัมพันธ์ โดยฝากให้นักเรียนนำไปให้ผู้ปกครอง เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลกับชุมชนผ่านการสื่อต่างๆ เป็นส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ โดยมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสียงตามสายระหว่างโรงเรียนกับชุมชน นางครองทรัพย์ สิงห์คำ ครูประจำชั้น อนุบาล 1 และนางจุฑามาศ ปุริมภะเว ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครูผู้รับผิดชอบงานด้านเอกสารการประชาสัมพันธ์ นางยุพิน ศรีอาด หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ในการทำเอกสารแผ่นพับข้อมูลต่างๆ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2557 โดยจัดกิจกรรมรายการเสียงตามสายในชุมชน สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในวัน อังคาร และวันศุกร์ ดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงวัน เดือน ปี การจัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย
(วงรอบที่ 2)

วัน/เดือน/ปี	นักเรียนที่ร่วมกิจกรรม	ครูผู้รับผิดชอบ
4 พฤศจิกายน 2557	นางสาวเกศินี เทพรัง	นางครองทรัพย์ สิงห์คำ
7 พฤศจิกายน 2557	นางสาวนริสรา สกุลไทย	นางจุฑามาศ ปุริ้มกะเว
11 พฤศจิกายน 2557	นางสาวกชวรรณ ธรรมปัติย์	นางครองทรัพย์ สิงห์คำ
14 พฤศจิกายน 2557	นางสาวรัชนีกร ชาเสณ	นางจุฑามาศ ปุริ้มกะเว
18 พฤศจิกายน 2557	นางสาวเกศินี เทพรัง	นางครองทรัพย์ สิงห์คำ
21 พฤศจิกายน 2557	นางสาวจินตนา ดอกแค	นางจุฑามาศ ปุริ้มกะเว
25 พฤศจิกายน 2557	นางสาวนริสรา สกุลไทย	นางครองทรัพย์ สิงห์คำ
28 พฤศจิกายน 2557	นางสาวจินตนา ดอกแค	นางจุฑามาศ ปุริ้มกะเว

2.4 จัดกิจกรรมทำบุญตักบาตรร่วมกันกับชุมชน โดยโรงเรียนเป็นเจ้าภาพในการจัดกิจกรรมและเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และ ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม โดยมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม นางปรมาพร กุชโร และ นางนิรพร ศรีจันทร์ ประธานผู้ปกครองและชุมชนในการเข้าร่วมกิจกรรมตามกำหนดการในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2557 เวลาประมาณ 06.30-09.00 น. โดยปฏิบัติกิจกรรมที่โรงอาหารโรงเรียนบ้านเหล่าหมี

2.5 กิจกรรมรณรงค์การออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนตามหมู่บ้าน ในเขตบริการ จากการศึกษากรอบระยะเวลาแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี ในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนในวงรอบที่ 2 ให้ครบโดยการใช้กิจกรรมออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนตามหมู่บ้าน โดยออกเยี่ยมผู้ปกครองบ้านเหล่าหมี เพื่อการสร้างความเข้าใจร่วมกันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกด้าน เช่น ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านพฤติกรรมทั้งในและนอกโรงเรียน ในการประชุมใช้การประชุมแบบแบ่งเขตรับผิดชอบตามคุ้มบ้านร่วมกัน และการจัดกลุ่มนักเรียนคณะชั้นตามข้อมูลนักเรียนที่อยู่ในเขตคุ้มเดียวกันเยี่ยมบ้านร่วมกันโดยครูที่ได้รับมอบหมาย ในการเยี่ยมบ้านครั้งนี้แบ่งครูออกเป็นกลุ่ม 4 กลุ่ม โดยมอบหมายให้ครูทำหน้าที่ในการออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนตามบ้าน

ในเขตพื้นที่บริการบ้านเหล่าหมี หมู่ที่ 1 และ หมู่ที่ 2 โดยการแบ่งออกเยี่ยมตามเขตพื้นที่ที่กำหนดดังนี้

กลุ่มที่ 1 ออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนตามหมู่บ้าน ที่อยู่ในหมู่ที่ 1 คุ่มซาภูวงค์, คุ่มขุนหงส์วงค์วัน และหมู่ที่ 2 คุ่มลำปาวรวมพลัง มีนักเรียนเป้าหมายที่จะเยี่ยมบ้าน จำนวน 58 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 35 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 23 คน โดยแยกเป็นนักเรียนชั้น อ.1 = 7 คน, อ.2 = 5 คน, ป.1 = 3 คน, ป.2 = 4 คน, ป.3 = 5 คน, ป.4 = 6 คน, ป.5 = 8 คน, ป.6 = 5 คน, ม.1 = 4 คน, ม.2 = 7 คน และ ม.3 = 4 คน โดยมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบกลุ่มดังนี้ นางปรมาพร กุชโร, นางมณฑิพา ซาเสน, นางจุฑามาศ ปุริมกะเว และนางวิภา คนหาญ

กลุ่มที่ 2 ออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนตามหมู่บ้าน ที่อยู่ในหมู่ที่ 1 คุ่มขุนเทพชาดา และคุ่มก้อนมีชัย คุ่มคำกลองเกษตร มีนักเรียนเป้าหมายที่จะเยี่ยมบ้าน จำนวน 62 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 32 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 30 คน โดยแยกเป็นนักเรียนชั้น อ.1 = 6 คน, อ.2 = 4 คน, ป.1 = 8 คน, ป.2 = 6 คน, ป.3 = 5 คน, ป.4 = 6 คน, ป.5 = 7 คน, ป.6 = 5 คน, ม.1 = 4 คน, ม.2 = 4 คน และ ม.3 = 7 คน โดยมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบกลุ่มดังนี้ นางจีรวรรณ กำลิ่งเลิศ, นางกนกวรรณ พิกุลศรี, นางนิรพร ศรีจันทร์ และ นางสาวกชกร บุทธิจักร

กลุ่มที่ 3 ออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนตามหมู่บ้าน ที่อยู่ในหมู่ที่ 1 คุ่มบ่อผาทอง และคุ่มคำกลองเกษตร มีนักเรียนเป้าหมายที่จะเยี่ยมบ้าน จำนวน 59 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 34 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 23 คน โดยแยกเป็นนักเรียนชั้น อ.1 = 4 คน, อ.2 = 3 คน, ป.1 = 6 คน, ป.2 = 9 คน, ป.3 = 2 คน, ป.4 = 5 คน, ป.5 = 7 คน, ป.6 = 8 คน, ม.1 = 5 คน, ม.2 = 3 คน และ ม.3 = 7 คน โดยมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบกลุ่มดังนี้ นางยุพิน ศรีอาด, นางธรรมพร ศรีมุกดา, นายสมเกียรติ ศรีอาด และนางรุ่งฤดี อาจิวชัย

กลุ่มที่ 4 ออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนตามหมู่บ้าน ที่อยู่ในหมู่ที่ 2 คุ่มจวนแก้ว คุ่มวุฒิภูบาล และคุ่มคำผักแพรว มีนักเรียนเป้าหมายที่จะเยี่ยมบ้าน จำนวน 57 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 32 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 27 คน โดยแยกเป็นนักเรียนชั้น อ.1 = 1 คน, อ.2 = 5 คน, ป.1 = 4 คน, ป.2 = 6 คน, ป.3 = 4 คน, ป.4 = 6 คน, ป.5 = 7 คน, ป.6 = 7 คน, ม.1 = 3 คน, ม.2 = 5 คน และ ม.3 = 9 คน โดยมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบกลุ่มดังนี้ นายชัยวัฒน์ ซาเสน, นายรบชัย ชัยนนท์,

นางครองทรัพย์ สิงห์คำและนางมัลลจนา สุวรรณเสมา

เริ่มดำเนินการในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2557 ระหว่างเวลา 06.00-20.00 น. ผู้รับผิดชอบกิจกรรมหลักคือ นางปรมาพร กุชโร ครูหัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป จัดทำคำสั่งมอบหมายงานการออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนตามหมู่บ้านพร้อมกัน โดยมอบหมายให้ครูทำหน้าที่ในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2557 ออกเยี่ยมตามวันเวลาที่นัดหมายโดยพร้อมกัน ส่วนในวันที่ 7 พฤศจิกายน 2557 ออกเยี่ยมในกลุ่มที่ไม่สามารถเข้าเยี่ยมได้ตามที่นัดหมายในวันแรก ให้ครบตามเป้าหมายที่กำหนด ดังตาราง ที่ 17

ตาราง 17 แสดงข้อมูลการออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนตามหมู่บ้าน เพื่อการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน (วงรอบที่ 2)

กลุ่มที่	วันที่	จุดนัดหมาย	นักเรียน (คน)	ครูผู้เยี่ยมบ้าน
1	6 พฤศจิกายน 57	คุ้มขุนหงส์วงค์วัน	58	นางปรมาพร กุชโร, นางจุฑามาศ ปุริมภเว นางวิภา คนหาญ
	7 พฤศจิกายน 57	คุ้มชาภูวงค์		
2	6 พฤศจิกายน 57	คุ้มขุนเทพซาดา	62	นางจิรวรรณ กำลั้งเลิศ นางกนกวรรณ พิกุลศรี นางนิรพร ศรีจันทร์
	7 พฤศจิกายน 57	คุ้มก้อนมีชัย		
3	6 พฤศจิกายน 57	คุ้มบ่อผาทอง	59	นางยุพิน ศรีอาด นางธรรมพร ศรีมุกดา นางรุ่งฤดี อาจวิชัย
	7 พฤศจิกายน 57	คุ้มคำกลอง เกษตร		
4	6 พฤศจิกายน 57	คุ้มจวนแก้ว	57	นายชัยวัฒน์ ชาเสน, นายรบชัย ชัยนนท์ นางครองทรัพย์ สิงห์คำ นางมัลลจนา สุวรรณเสมา
	7 พฤศจิกายน 57	คุ้มคำผักแพรว		

จากการขยายกรอบระยะเวลาการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ในวงรอบที่ 2 โดยการใช้กิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ทั้งหมด 5 กิจกรรม ตั้งแต่วันที่ 3-30 พฤศจิกายน 2557 ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีความพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนบ้านเหล่าหมี ให้ความร่วมมือในความแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งเห็นได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล และจากการประเมินผลการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน จากผู้ปกครอง และผู้ร่วมวิจัย ซึ่งอยู่ในขั้นการสังเกตการณ์ต่อไป

3. ขั้นการสังเกตการณ์

ในขั้นนี้เป็นการสังเกตและการติดตามการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งมีการขยายระยะเวลาการดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ในวงรอบ ที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557 ซึ่งผลการสังเกต ดังนี้

3.1 จากการสังเกตกิจกรรม การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2557 ระยะเวลา 08.30-12.00 น. เป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ โดยการขอความร่วมมือ ผู้ปกครองเข้ามาร่วมประชุมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อการส่งเสริมการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์อันดี และการแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกันรวมถึงการสร้าง ความเข้าใจ ความร่วมมือในด้านข้อมูลด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านพฤติกรรม ทั้งในและนอกโรงเรียน ทำให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือมากขึ้น ในการประชุมพบว่า ครู ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมมากกว่าเดิม และ ผู้ปกครองมีความตั้งใจรับฟังการประชุม ของโรงเรียนครบทุกฝ่าย สังเกตได้จากที่ ไม่มีการขออนุญาตกลับก่อนเวลาเลิกประชุม พร้อมทั้งมีการแสดงความคิดเห็น ทำให้บรรยากาศการประชุมเป็นไปด้วยดี ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

“...การประชุมมีผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้นและผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือในการประชุมเป็นอย่างดี บรรยากาศเต็มไปด้วยรอยยิ้มและความร่วมมือ...”

(ปรมาพร กุชโร, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2557)

“...การประชุมผู้ปกครองเป็นกิจกรรมที่ดีมาก ทำให้ทราบข้อมูลที่แท้จริงร่วมกัน รู้กฎระเบียบของโรงเรียน และสร้างข้อตกลงร่วมกัน...”

(เกศนภา พรมงาม, สัมภาษณ์, 2557)

“...จากการมาเข้าร่วมประชุม ทำให้ทราบข้อมูลต่างมากขึ้น มีความเข้าใจในระเบียบต่างของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น...”

(คำฟู ซาเสน, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2557)

“...ผมเข้าร่วมประชุมทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมลูกของผม เมื่อตอนอยู่โรงเรียนว่าเป็นอย่างไร และในการรับฟังข่าวสารจากลูกนำไปเล่าให้ฟัง บางครั้งก็ไม่เข้าใจแต่พอมาร่วมประชุมเองจุดไหนที่ไม่เข้าใจก็ได้สอบถามโดยตรงและได้คำตอบที่ชัดเจน...”

(ยุทธพงษ์ ซาเสน, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2557)

“...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก ทำให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจรู้ว่าสิ่งไหนที่ลูกควรปฏิบัติสิ่งไหนไม่ควรปฏิบัติ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลลูกของตนเองในการให้ความร่วมมือในการดูแลบุตรหลานนอกสถานศึกษามากขึ้น...”

(ศิริทร เผ่าสุกัน, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2557)

“...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก ส่งผลให้ผู้ปกครองปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีขึ้นในการให้ความร่วมมือในการควบคุมพฤติกรรมนักเรียนร่วมกัน ไม่ว่าจะเรื่องความรับผิดชอบในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน การแต่งกาย และการควบคุมพฤติกรรมหลังเลิกเรียน รวมถึงการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนร่วมมากยิ่งขึ้น...”

(สุภาพร สุขสง, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2557)

3.2 จากการสังเกตการทำกิจกรรมจัดการแข่งขันกีฬาสัมพันธ์พ่อแม่ผู้ปกครองและนักเรียน ในวงรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 20 พฤศจิกายน 2557 พบว่า กีฬาที่จัดแข่งขันเช่น การแข่งขันชักกะเย่อ ฟุตบอล และ นันทนาการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ดีที่ส่งเสริมการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในด้านความร่วมมือ การนันทนาการ และเป็นการสร้างความคุ้นเคยในระหว่างร่วมกิจกรรมครู กับผู้ปกครอง ผู้ปกครองกับนักเรียน โดยทางโรงเรียนมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้ครูทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับนักเรียน และผู้ปกครองรวมกลุ่มทำกิจกรรมแสดงถึงความสามัคคี และการเสียสละ รู้แพ้รู้ชนะ ทำให้เกิดความสัมพันธ์กับชุมชนมากขึ้น ดังตัวอย่างการ

สัมภาษณ์ดังนี้

“...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก เป็นการส่งเสริมให้มีความสามัคคี การประสานความร่วมมือ การทำงานร่วมกันได้ใกล้ชิดกันมากขึ้น สร้างความคุ้นเคยด้วยกิจกรรมนันทนาการและกีฬา ...”

(เจตสุตา ชาเสน, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2557)

“...เวลาร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนแล้วมีความสุขที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นช่วยร่วมมือกันวางแผนงาน ทำให้กล้าพูดคุยกับคุณครูมากขึ้น...”

(ยอด ชาเสน, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2557)

“...สังเกตเห็นการให้ความร่วมมือของผู้ปกครอง ทำให้ปิดวาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีความมั่นใจในการสร้างความร่วมมือที่ดีต่อกันในลำดับต่อไป ...”

(บังอร ชาเสน, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2557)

3.3 จากการสังเกตการทำกิจกรรมการประชาสัมพันธ์งานต่างๆ ของโรงเรียน ในวงรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2557พบว่า กิจกรรมที่จัดทำคือ การจัดรายการเสียงตามสาย สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในวันอังคาร และวันศุกร์ การจัดทำเอกสารแผ่นพับประชาสัมพันธ์ โดยฝากให้นักเรียนนำไปให้ผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองได้รับข้อมูลข่าวสารโดยไม่ต้องมารับเอง และมีการพูดคุยและบอกต่อกันทำให้การสื่อสารข้อมูลได้ตรงและครอบคลุมทุกพื้นที่ และยังมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชนร่วมกัน ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...การแจ้งประชาสัมพันธ์ผ่านทางหอกระจายข่าว ของหมู่บ้าน ทำให้ทราบข้อโดยตรงไม่ต้องผ่านบุตรหลานซึ่งการส่งข่าวไม่ตรง ต้องสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมอีก...”

(โสภา ชาเสน, สัมภาษณ์, 29 พฤศจิกายน 2557)

“...อยากให้มีโครงการต่อเนื่องเพื่อจะได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง และไม่ต้องกังวลว่าข้อมูล ที่ได้มาเชื่อถือได้หรือไม่ และยังเป็นการฝึกการประชาสัมพันธ์ให้กับนักเรียนแกนนำด้วยค่ะ ...”

(จิรวรรณ กำลังเลิศ, สัมภาษณ์, 29 พฤศจิกายน 2557)

“...ผมคิดว่าเป็นกิจกรรมที่ดีที่โรงเรียนให้ข้อมูลแก่ชุมชน ผ่านหอกระจายข่าว ทำให้ทราบความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงต่างได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง ...”

(ประกาศ ชาเสน, สัมภาษณ์, 29 พฤศจิกายน 2557)

3.4 จากการสังเกตการทำกิจกรรมทำบุญตักบาตรร่วมกันกับชุมชน โดยโรงเรียนเป็นเจ้าภาพในการจัดกิจกรรมและเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และ ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2557 เวลาประมาณ 06.30-09.00 น. ซึ่งในการจัดทำกิจกรรมนี้ครู ได้ประสานกับผู้ปกครอง ในการขอความร่วมมือในการจัดเตรียมอุปกรณ์ ต่างๆ ครู ผู้ปกครองชายและนักเรียน จัดเตรียมสถานที่ ส่วนครูและผู้ปกครองหญิง จัดเตรียมอาหารเพื่อถวายพระร่วมกัน เริ่มด้วยการตักบาตรร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน และต่อด้วยถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์ และร่วมรับประทานอาหารร่วมกัน พบว่า ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม มากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองได้นำสิ่งของที่มีอยู่ในบ้านตนเองเข้ามาร่วมทำบุญ บริจาคข้าวสาร อาหารแห้งต่างๆ มาทำบุญร่วมกับโรงเรียนด้วยความยินดี ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

“...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก เกิดการสร้างความสัมพันธ์อันดี และได้บุญร่วมกัน สร้างความรู้สึกที่ดีต่อกันมากยิ่งขึ้น...”

(ธรรมพร ศรีมุกดา, สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2557)

“...ดิฉันอยากให้มีการจัดกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่องทุกปี เพราะเป็นกิจกรรมที่ทำให้ดิฉันรู้สึกสบายใจ ทำให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง และรู้สึกใกล้ชิดกับโรงเรียนมากขึ้น และการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาเยี่ยมโรงเรียน...”

(สัมพันธ์ เชื้อคำสด, สัมภาษณ์, 14 พฤศจิกายน 2557)

3.5 จากการสังเกตการจัดทำกิจกรรม กิจกรรมเร่งการออกเยี่ยม ผู้ปกครองและนักเรียนตามหมู่บ้าน ในเขตบริการ จากการขยายกรอบระยะเวลาแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี่ ในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนในวงรอบที่ 2 ในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2557 ระหว่างเวลา 06.00-20.00 น. พบว่า การออกเยี่ยมบ้านครบทุกครอบครัว ร้อยละ 100 ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม การเตรียมการต้อนรับการออกเยี่ยมบ้านปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

ต่างๆ อย่างครบถ้วน ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

“...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้ครูได้พบสภาพจริงของครอบครัวนักเรียน และได้ข้อมูลที่เป็นจริง ผู้ปกครองสามารถปรึกษาปัญหาต่างๆ เป็นรายบุคคลได้อย่างดี...”

(บุญลี ชาเสน, สัมภาษณ์, 6 พฤศจิกายน 2557)

“...ดิฉันอยากให้มีการเยี่ยมบ้านบ่อยเพราะครูจะมาเยี่ยมบ้านลูก จะดูแลความสะอาดบ้านดีมากค่ะ และยังช่วยให้มีความคุ้นเคยกับคุณครูมากยิ่งขึ้น จากแต่ก่อนไม่เคยได้พูดคุยกันเลย เพราะดิฉันต้องไปทำงานนอกบ้าน ...”

(มณีนุช ชาเสน, สัมภาษณ์, 7 พฤศจิกายน 2557)

“...การเยี่ยมดีมาก ส่งผลให้นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีขึ้น ในการทำงานบ้าน การทำการบ้าน การดูแลความสะอาดบ้านเรื่อนมากยิ่งขึ้น...”

(สม ชาเสน, สัมภาษณ์, 7 พฤศจิกายน 2557)

“...การเยี่ยมบ้านเป็นการไปสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ปกครอง และเพื่อเข้าไปประเมินสภาพจริง สอบถามพฤติกรรมจากผู้ปกครอง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาความช่วยเหลือในด้านต่างได้อย่างถูกต้อง...”

(ยุพิน ศรีอาด, สัมภาษณ์, 7 พฤศจิกายน 2557)

การนิเทศติดตามผลการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โดยการขยายกรอบเวลาระหว่างวันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557 โดยการใช้กิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี่ ทั้งหมด 5 กิจกรรม ซึ่งนับว่าเป็นกิจกรรมที่ดี ที่จะช่วยทำให้การสร้าง ความสัมพันธ์เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น การสังเกตพฤติกรรมของ การเข้าร่วมกิจกรรม และการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล ผู้ร่วมวิจัย ผลการประเมินผลหลัง การพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี่ ในวงรอบที่ 2 ได้สรุปผลการประเมิน โดยภาพรวม ดังตาราง 18 และ แยกเป็นรายข้อ ดังตาราง 19

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ในการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์ กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี จำแนกเป็นภาพรวม 6 งาน ในวงรอบที่ 2 ดังนี้

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N=58)		การแปลผลระดับคุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
1	งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน	4.54	.67	มากที่สุด
2	งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน	4.41	.22	มาก
3	งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม	4.56	.26	มากที่สุด
4	งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน	4.67	.22	มากที่สุด
5	งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่น	4.49	.20	มาก
6	งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา	4.48	.23	มาก
รวม		4.53	.15	มากที่สุด

จากตาราง 18 ผลการประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ต่อการดำเนินงานโดยภาพรวม ในวงรอบที่ 2 พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด 3 งาน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ งานการออกเยี่ยมผู้ปกครองและผู้เรียนตามบ้าน ($\bar{x} = 4.67$) งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม ($\bar{x} = 4.57$) และงานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน ($\bar{x} = 4.54$) ส่วนงานที่เหลืออยู่ในระดับมาก

การประเมินผลการดำเนินงาน ตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ในการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี จำแนกเป็นภาพรวม 6 งาน ในวงรอบที่ 2 ดังนี้ ดังตาราง 19

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินผลการดำเนินงาน ตาม
ความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ในการพัฒนาการดำเนินงาน
ความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี จำแนกเป็น
รายงาน 6 งาน ในวงรอบที่ 2 ดังนี้

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N= 58)		การแปล ผลระดับ คุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
1. งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน		4.54	.67	มากที่สุด
1	การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนและครอบครัวใน ภาวะต่างๆ	4.47	.68	มาก
2	การให้คำแนะนำหรือขอปรึกษาในการจัดกิจกรรม ชุมชน	4.48	.54	มาก
3	การให้บริการประชาชนยืมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ของ โรงเรียนเพื่อทำประโยชน์เกี่ยวกับชุมชน	4.64	.52	มากที่สุด
4	งานบริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของสถานศึกษาแก่ ประชาชนในชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ	4.24	.78	มาก
5	การให้ประชาชนทั่วไปใช้สถานที่พักผ่อนและการออก กำลังกาย	4.53	.50	มากที่สุด
6	การบริการประชาชนยืมหนังสือวิชาการ	4.34	.72	มาก
7	การให้บริการแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาค้นคว้าทาง วิชาการแก่ชุมชน	4.50	.54	มากที่สุด
8	การให้บริการการฝึกอบรมทางวิชาการ และอาชีพ	4.38	.62	มาก
9	การประสานงานกับหน่วยงานด้านการบริการสุขภาพ ให้กับนักเรียน	4.62	.56	มากที่สุด
10	การนำนักเรียนและครูร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน	4.57	.57	มากที่สุด
11	การให้หน่วยงานอื่นใช้สถานที่ในการบริการชุมชน	4.21	.79	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N=58)		การแปล ผล ระดับ คุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
2. งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน		4.41	.22	มาก
1	การขอความร่วมมือในการเป็นคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา	4.62	.52	มากที่สุด
2	การให้ชุมชนเสนอแนะแนวทางเพื่อการสนับสนุนและพัฒนาโรงเรียน	4.34	.57	มาก
3	การประสานความร่วมมือในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.36	.66	มาก
4	การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญของโรงเรียน	4.45	.65	มาก
5	การเชิญวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานวิชาการ	4.40	.49	มาก
6	การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	4.62	.60	มากที่สุด
7	การขอความร่วมมือในการปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	4.52	.54	มากที่สุด
8	การขอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น	4.26	.66	มาก
3. ด้านงานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม		4.56	.26	มากที่สุด
1	การเชิญคณะกรรมการสถานศึกษามาประชุม	4.36	.74	มาก
2	การเชิญผู้ปกครองประชุมภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.78	.46	มากที่สุด
3	การเชิญผู้ปกครองมาประชุมในวันปฐมนิเทศ และวันจบการศึกษา	4.47	.68	มาก
4	การจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครอง/ สมาคมศิษย์เก่า	4.52	.62	มากที่สุด
5	การเชิญผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานองค์กรต่างๆ มาเยี่ยมชมโรงเรียน	4.71	.46	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N= 58)		การแปลผล ระดับ คุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
4. งานการออกเยี่ยมผู้ปกครองและผู้เรียนตามบ้าน		4.67	.22	มากที่สุด
1	การออกเยี่ยมผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.76	.47	มากที่สุด
2	การรายงานผลการเรียนและพฤติกรรมให้ผู้ปกครองทราบ	4.66	.48	มากที่สุด
3	การออกเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนเมื่อเจ็บป่วย	4.71	.49	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนให้สะอาดเรียบร้อย	4.36	.64	มาก
5	การออกไปช่วยงานพัฒนาชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นและอื่นๆ	4.84	.37	มากที่สุด
5. งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และหน่วยงานอื่น		4.49	.20	มาก
1	โรงเรียนมีการประสานงานกับชุมชน	4.38	.56	มาก
2	การดำเนินงานจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในด้านงานประเพณีต่างๆ	4.43	.53	มาก
3	การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ	4.67	.47	มากที่สุด
4	การให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน	4.53	.50	มากที่สุด
5	การมีส่วนร่วมของโรงเรียนในการป้องกันปัญหาต่างๆ	4.55	.50	มากที่สุด
6	การจัดกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน	4.36	.66	มาก
7	การต้อนรับผู้ปกครอง ที่เข้ามาสู่สถานศึกษาด้วยหลักการบริการ	4.59	.49	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน		ค่าสถิติ (N=58)		การแปลผลระดับคุณภาพ
		\bar{X}	S.D.	
8	การจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางในการประชุมระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน	4.38	.49	มาก
6. งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา		4.48	.23	มาก
1	การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียน	4.62	.49	มากที่สุด
2	การเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน	4.52	.57	มากที่สุด
3	โรงเรียนจัดให้มีการออกรายการเสียงตามสายแก่ชุมชน	4.26	.61	มาก
4	การจัดทำเอกสารสื่อต่างๆ เผยแพร่ความรู้แก่ชุมชน	4.57	.50	มากที่สุด
5	โรงเรียนจัดศูนย์บริการข่าวสาร ข้อมูลแก่ชุมชน	4.45	.57	มาก
6	การประชาสัมพันธ์รณรงค์โรคติดต่อต่างๆ	4.45	.63	มาก
7	การจัดนิทรรศการภายใน และภายนอกโรงเรียนตามโอกาสที่เหมาะสม	4.45	.59	มาก
8	การประชุม พบปะผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานของโรงเรียน	4.57	.53	มากที่สุด
9	โรงเรียนรายงานผลงานนักเรียนที่ได้รับรางวัลให้ชุมชนทราบ	4.57	.53	มากที่สุด
10	การประสานงานกับชุมชน และหน่วยงานอื่น	4.40	.49	มาก
รวมทั้งหมด		4.53	.15	มากที่สุด

จากตาราง 19 ผลการประเมินผลการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ต่อการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$) เมื่อพิจารณาในแต่ละงานพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 งาน เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ งานการออกเยี่ยมผู้ปกครองและผู้เรียนตามบ้าน ($\bar{x} = 4.67$) งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม ($\bar{x} = 4.56$) และงานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน ($\bar{x} = 4.54$) ส่วนงานที่เหลืออยู่ในระดับมาก

4. ขั้นตอนการสะท้อนกลับ

การจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ในวงรอบที่ 2 จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล พบว่า กิจกรรมที่ทางโรงเรียนบ้านเหล่าหมีได้ดำเนินการในวงรอบที่ 2 ทั้ง 5 กิจกรรมซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้ง 6 งาน ได้ดำเนินการตามขั้นตอนมีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน ส่งผลให้การพัฒนาการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 ช่วยทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันกับชุมชน เป็นไปในทางที่ดีขึ้นเมื่อดำเนินการครบตามแผนก็จะมีผลการประเมินผลการดำเนินงาน โดยการจัดประชุมสรุปผลการดำเนินงาน หลังการวิเคราะห์ผลการนิเทศและการประเมินผลการดำเนินงานของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลร่วมกัน สรุปผลการประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในวงรอบที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปได้จากผลการประเมินผลการดำเนินงาน ของผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ต่อการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ในวงรอบที่ 1 กับ วงรอบที่ 2 ดังตาราง 20

ตาราง 20 ตารางเปรียบเทียบผลการประเมินผลการพัฒนาการดำเนินงาน
ความสัมพันธ์กับชุมชนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี โดยภาพรวมทั้ง 6 งาน
ในวงรอบที่ 1 กับวงรอบที่ 2

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน (\bar{X})		คะแนน เฉลี่ย เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ความ ก้าวหน้า
		วงรอบที่ 1	วงรอบที่ 2		
1	งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน	3.85	4.54	0.69	60.00
2	งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน	4.23	4.41	0.18	23.38
3	งานการเชิญผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชนมาประชุม	4.44	4.56	0.12	21.43
4	งานการออกเยี่ยมผู้ปกครองและผู้เรียนตามบ้าน	4.42	4.67	0.25	43.10
5	งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ	3.93	4.49	0.56	52.34
6	งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา	4.06	4.48	0.42	44.68
รวมทั้งหมด		4.16	4.53	0.37	44.05

จากตาราง 20 การเปรียบเทียบผลการประเมินการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวม ในวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 โดยรวม พบว่าในวงรอบที่ 1 มีผลการประเมินอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) ในวงรอบที่ 2 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) โดยมีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 44.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าร้อยละความก้าวหน้าในรายด้านอยู่ในระหว่าง 23.38–60.00

สรุปผลการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ผู้วิจัยขอเสนอ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี โดยการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพ ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งได้แก่ รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) แผนปฏิบัติการประจำปี 2556 และเอกสารอื่นๆ ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หัวหน้าฝ่ายงาน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน และหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง ตามขอบข่ายงานทั้ง 6 งาน คือ 1)สถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน 2)งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน 3)งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม 4)งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน 5)งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และหน่วยงานอื่น และ 6)งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ปรากฏว่า ยังขาดการวางแผนการให้บริการชุมชนและรับบริการจากชุมชนร่วมกัน การมอบหมายงาน การแต่งตั้งคณะกรรมการมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้ไม่สะดวกในการติดต่อ การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนและชุมชนของทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญซึ่งมีการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานอื่นแต่ขาดความต่อเนื่องโรงเรียนเข้าร่วมงานชุมชนบ้างแต่บุคลากรของโรงเรียนมีงานสอนเป็นหลักจึงให้ความสำคัญไม่เต็มที่ ไม่ต่อเนื่อง และวัสดุอุปกรณ์ไม่พร้อมที่จะให้บริการแก่ชุมชน ชำรุด ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการบริการชุมชน การขอความร่วมมือจากชุมชนบางกลุ่มยังไม่เห็นความสำคัญต่อการร่วมกิจกรรมกับบุตรหลานของตนเอง จะมีการฝากให้คนอื่นเข้าร่วมกิจกรรมแทน โดยเฉพาะในเรื่องการแก้ปัญหาพฤติกรรมส่วนมากจะมอบให้เป็นที่ของครูที่รับผิดชอบซึ่งการพัฒนาและการแก้ปัญหาต้องอาศัยความร่วมมือทั้งในโรงเรียน และชุมชนไปพร้อมกัน

2. การจัดกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี นั้น มี 2 แนวทาง ประกอบด้วย

2.1 แนวทางการพัฒนาบุคลากรเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 การจัดกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน มี 6 งาน ประกอบด้วย งานสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือหรือบริการชุมชน งานสถานศึกษาขอความร่วมมือจากชุมชน งานการเชิญผู้ปกครองและประชาชนใน

ชุมชนมาประชุม งานการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน งานการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ งานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ทั้ง 2 วงรอบ เป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ได้จริง

2.3 ผู้ร่วมวิจัย และผู้ให้ข้อมูล มีผลการประเมินการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ต่องานทั้ง 6 งาน โดยภาพรวมในวงรอบที่ 1 อยู่ในระดับมาก และ วงรอบที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 จากการเปรียบเทียบผลการประเมินการพัฒนาการดำเนินงานของผู้ร่วม และผู้ให้ข้อมูล วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ในวงรอบที่ 1 กับวงรอบที่ 2 พบว่า ผู้ร่วมวิจัย และผู้ให้ข้อมูล โดยภาพรวม มีผลการประเมินผลการดำเนินงานเพิ่มขึ้น 0.37 และมีร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 44.05

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมี ในวงรอบที่ 1 และการขยายระยะเวลาการจัดกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ในวงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557 โดยใช้กิจกรรม 5 กิจกรรมในการพัฒนา ในวงรอบที่ 2 ดังนี้ 1)จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านเหล่าหมี 2)จัดกีฬาสัมพันธ์พ่อแม่ผู้ปกครองและนักเรียน 3)กิจกรรมการประชาสัมพันธ์งานต่างๆ ของโรงเรียนเร่งให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น 4)จัดกิจกรรมทำบุญตักบาตรร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และ 5)การเร่งการออกเยี่ยมผู้ปกครอง และนักเรียนตามบ้าน ในเขตบริการ ทำให้ผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล มีผลการประเมินการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ครู ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ต่อกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ดี ระหว่างบุคคล หน่วยงาน โรงเรียน และชุมชนในการมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือร่วมกันกับชุมชน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนั้นกิจกรรมที่ดำเนินการสามารถพัฒนาพัฒนาการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนบ้านเหล่าหมีได้จริง